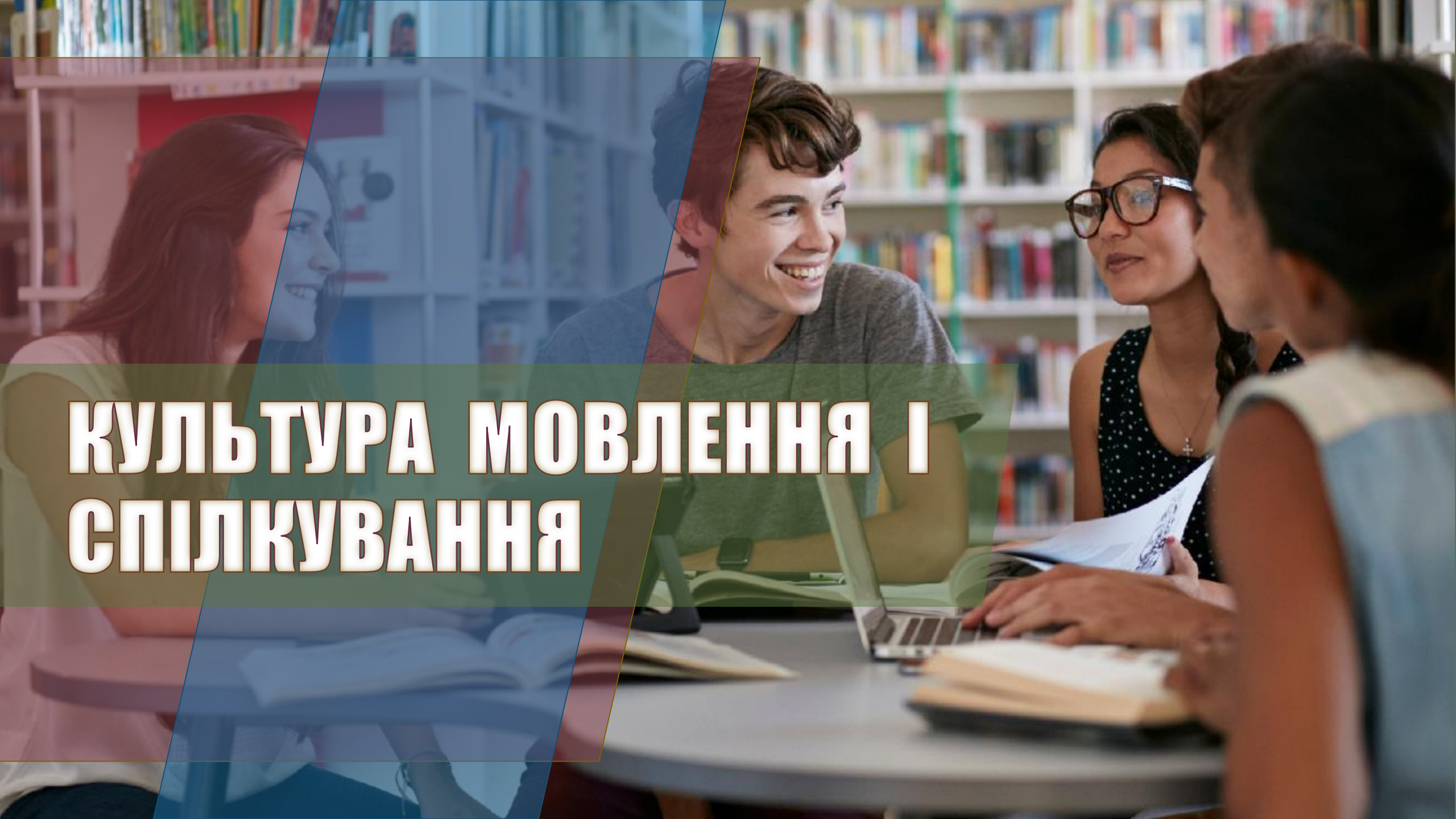

A photograph of four students in a library setting. A young man with brown hair is smiling and looking towards a young woman with glasses who is holding a piece of paper. Another young woman is visible on the left, looking towards the center. A fourth student is partially visible on the right. They are gathered around a table with a laptop and books. The background shows bookshelves filled with books. The image is overlaid with a semi-transparent green banner containing the title text.

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ І СПІЛКУВАННЯ

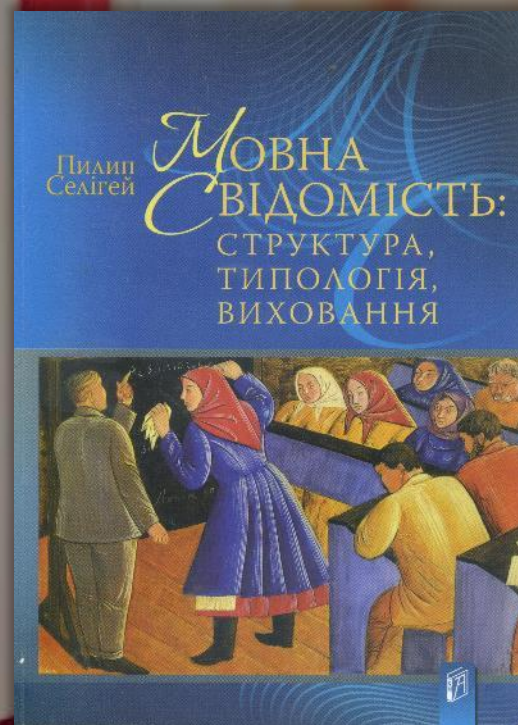
Мова — це величне надбання людства. Вона не лише найпотужніший засіб спілкування, знаряддя мислення, а й історія народу, необхідна умова його існування. Мові належить ключова роль у процесах утвердження й зміцнення національної держави. Її поширення в суспільній комунікації об'єднує населення країни в цілісну націю. В час національного відродження, війни за незалежність України та існування українців як народу зріс інтерес до української мови як основної ознаки держави. Саме в мовно-культурному просторі формується колективна національна ідентичність.

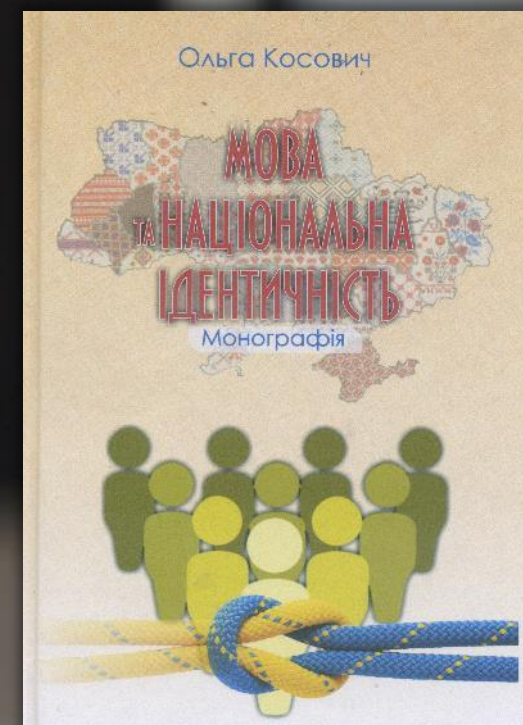
Ва 825313

Ва 646542

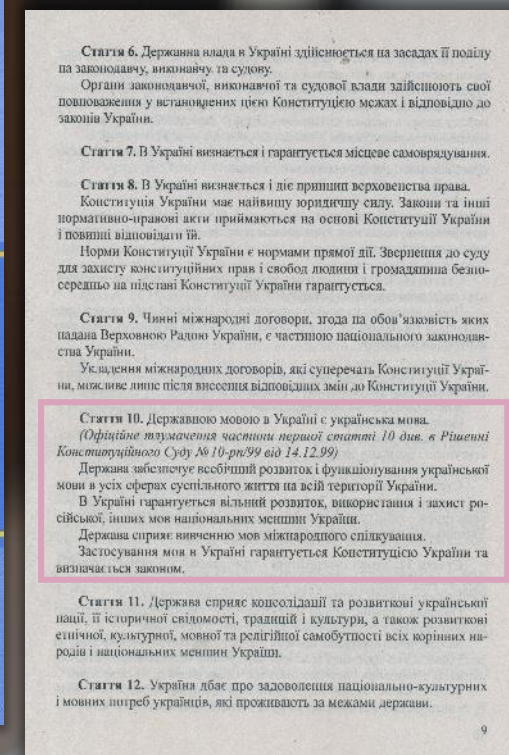
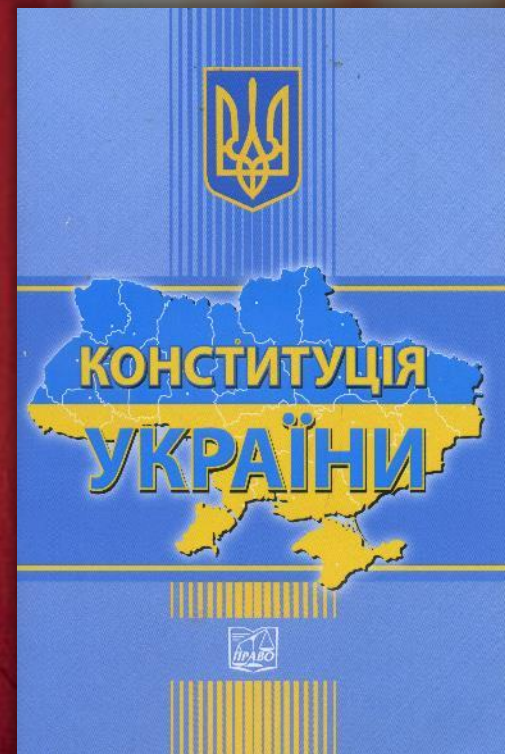
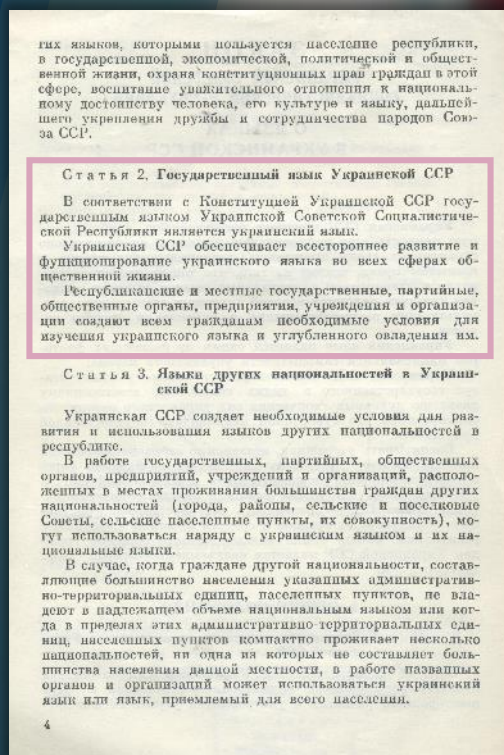
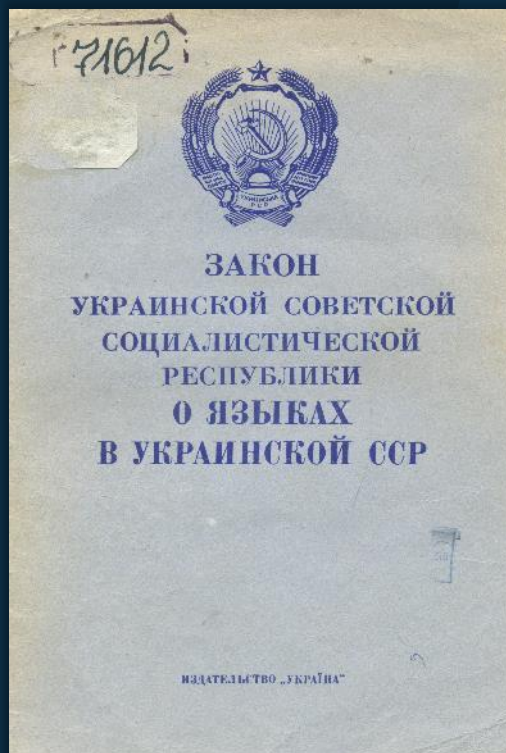
Ва 749531

Ва 840980

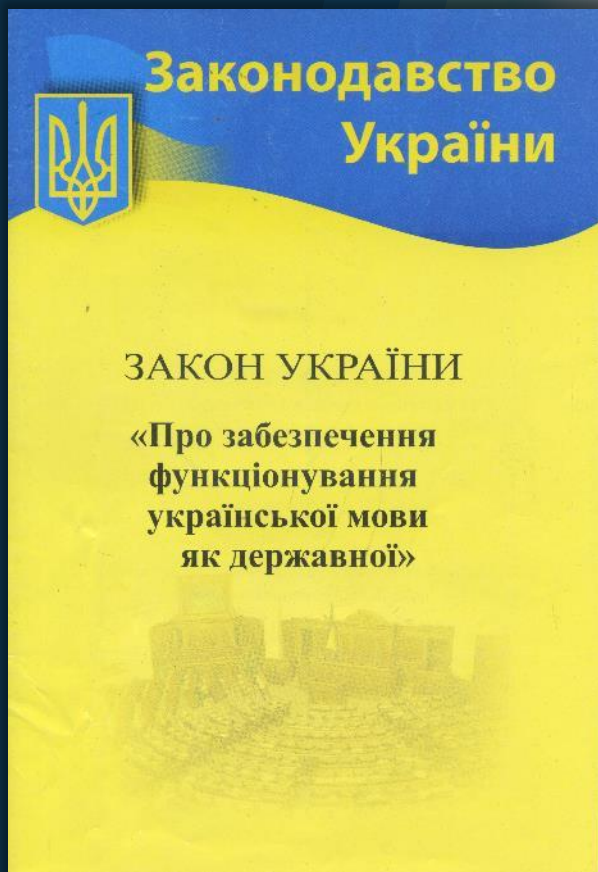
З 1 січня 1990 р. українська мова набула статус державної, що зазначено в законі «Про мови в Українській РСР» прийнятому в 1989 році. Зараз статус української мови як державної та впровадження її в усі офіційні сфери життя організаційно оформлені в мовному законодавстві України:

- Конституція України (ст. 10)
- Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» №2704-VIII від 25.04.2019 (набув чинності 16 липня 2019 року)
- Указ Президента України “Про Концепцію державної мовної політики” від 15.02.2010

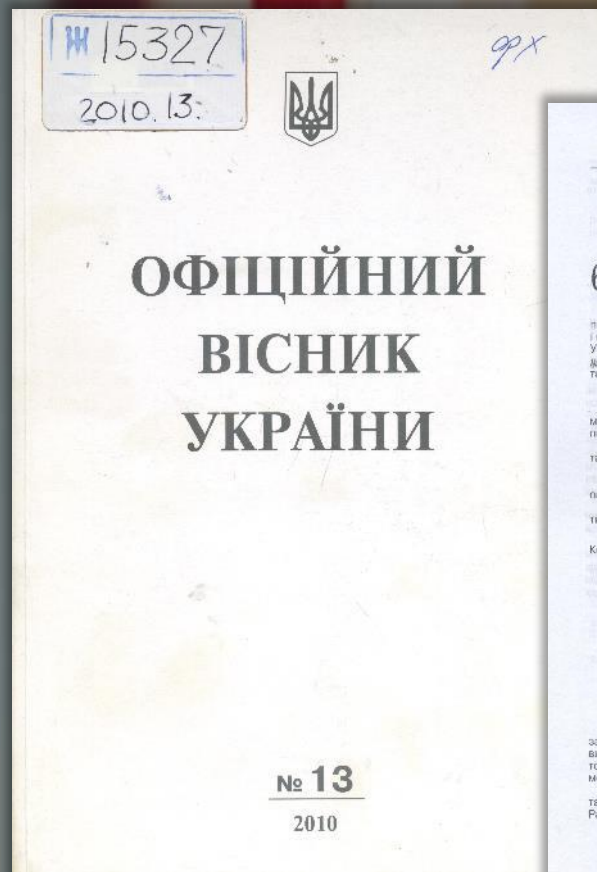

P 71612

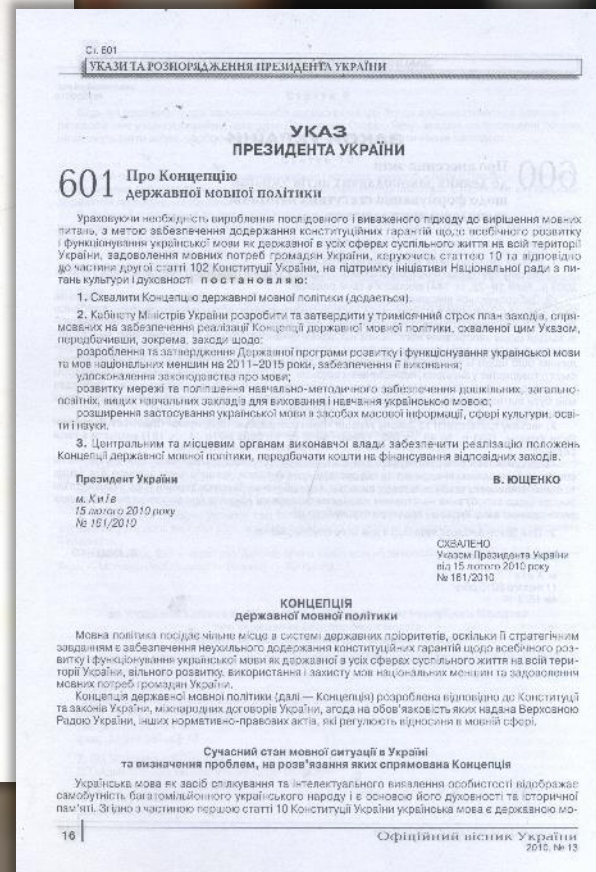
Ba 844605

Ва 836613

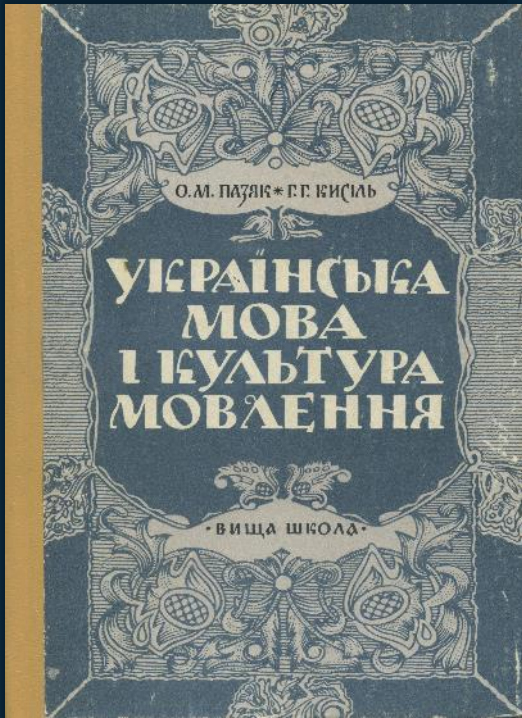

Ж 15327/13/2010

Культура мовлення як основний засіб комунікації та невід’ємна складова загальної культури особистості є одним із найважливіших показників освіченості та цивілізованості суспільства.

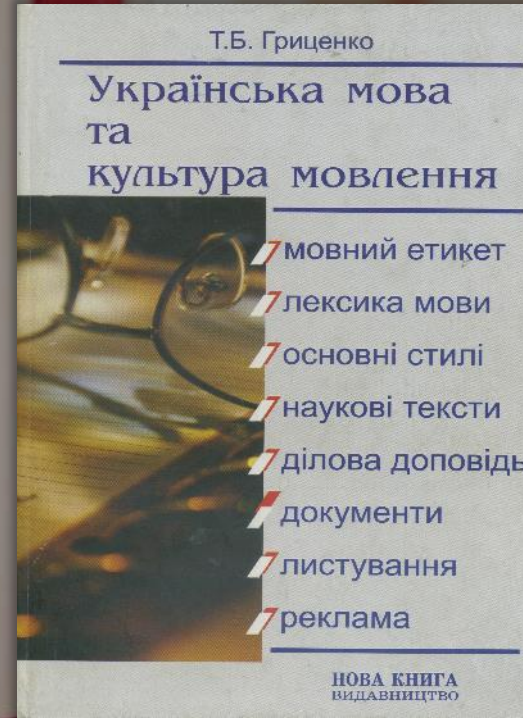
Культура мовлення – це такі якості мовлення того, хто говорить чи пише, які забезпечують людині ефективне досягнення мети спілкування з дотриманням правил, етичних норм, ситуативних і естетичних нюансів.

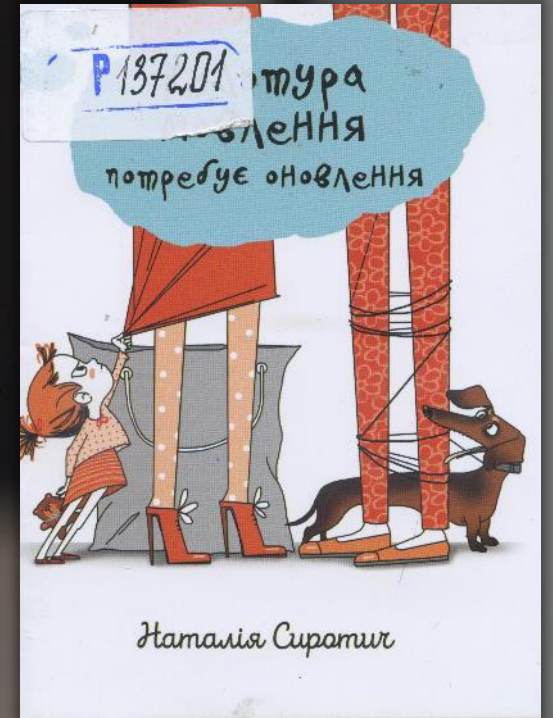
Ba 572044

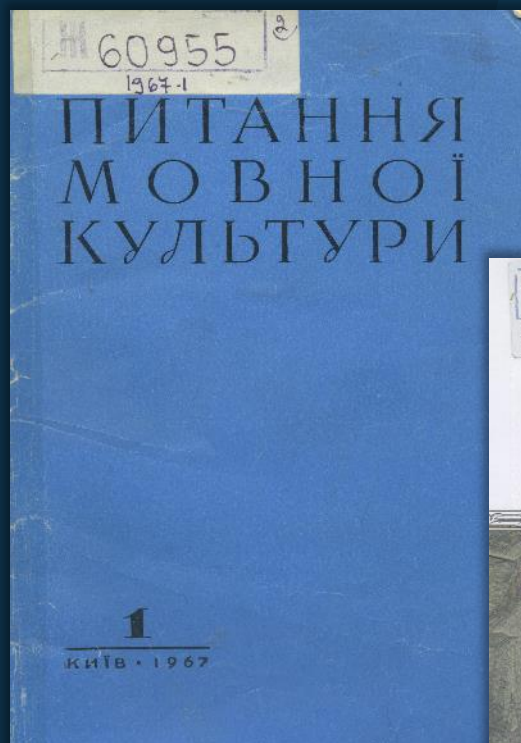
Ba 723722

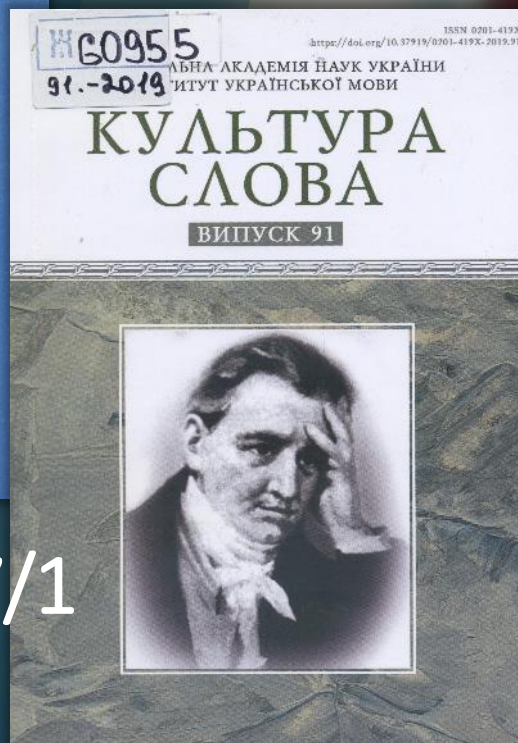
Ba 647124

P 137201

Ж 60955/1967/1

Ж 60955/2019/91

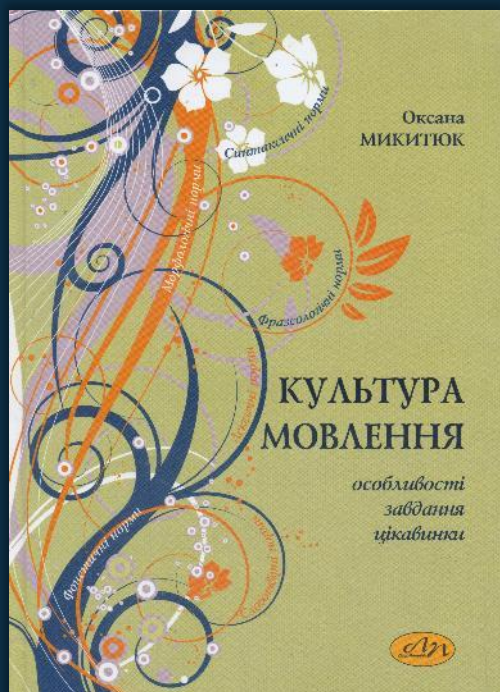

Ж 70660/2000/1/1

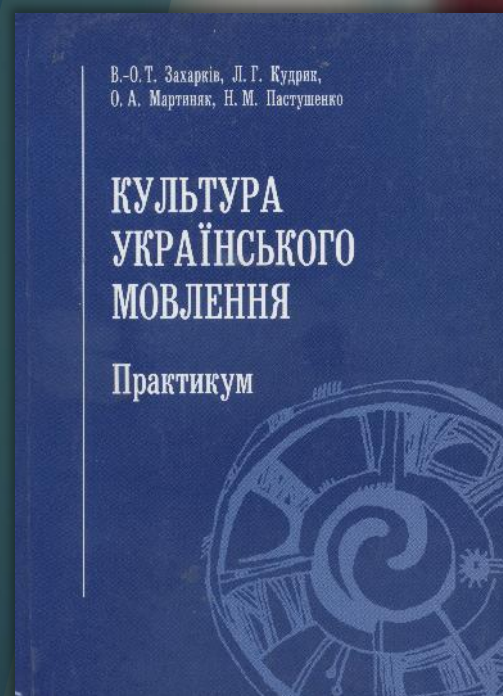

Ж 70660/2020/22/6

Культура мовлення має велике національне й соціальне значення: вона забезпечує толерантне спілкування людей, облагороджує їхні стосунки, сприяє підвищенню загальної культури як окремої людини, так і суспільства в цілому. Тому кожний з нас повинен дбати про свою мовну культуру й вимагати цього від інших. Для цього треба мати необхідні вміння, які набуваються досвідом, за допомогою певних засобів та вправ.

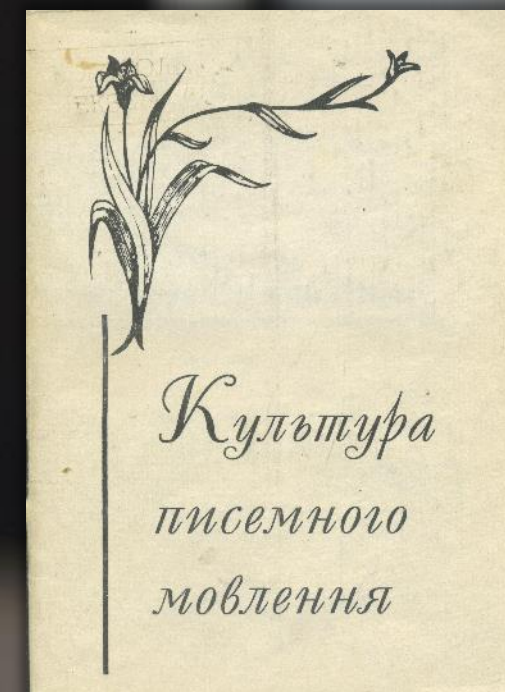
Вс 62745

Ва 729145

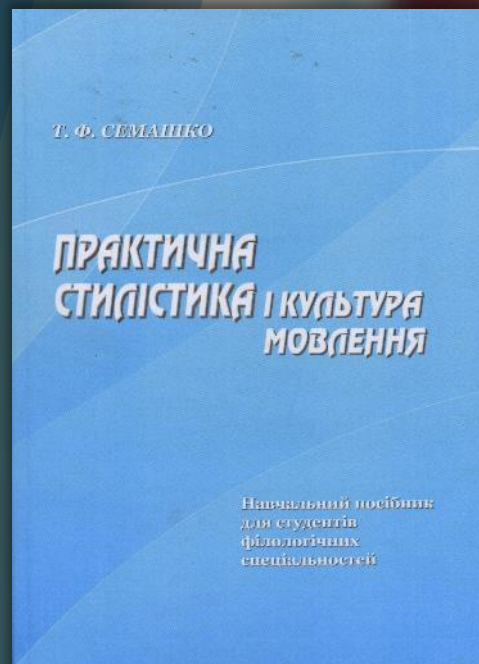
Ва 645292

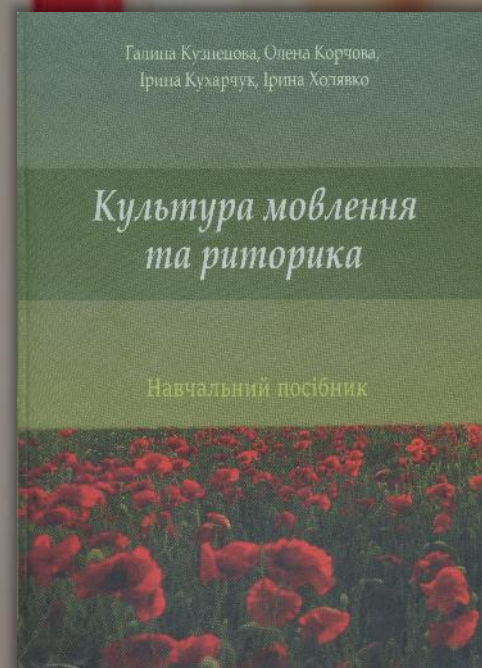
Ва 605851

Ва 714814

Ва 851507

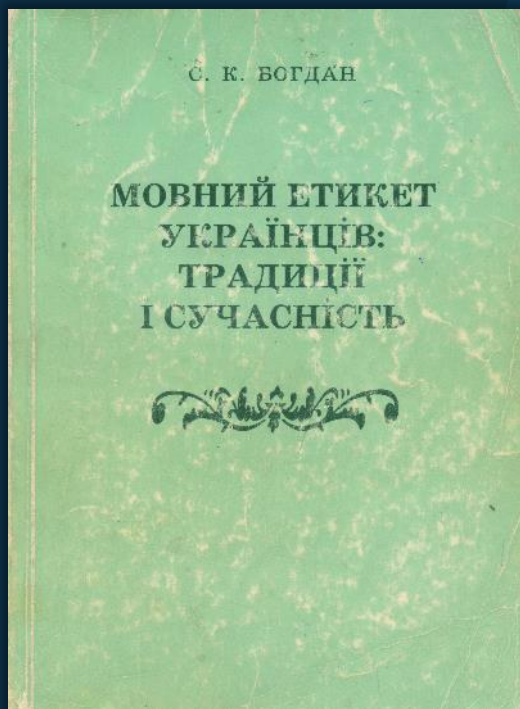

Ва 850056

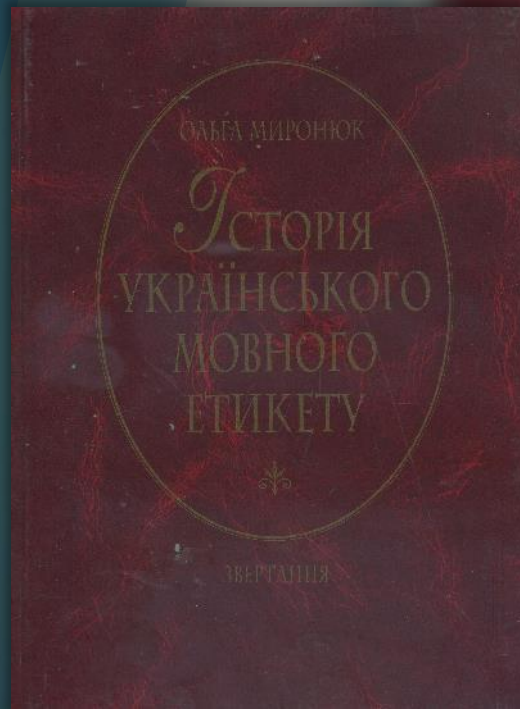

Ва 809903

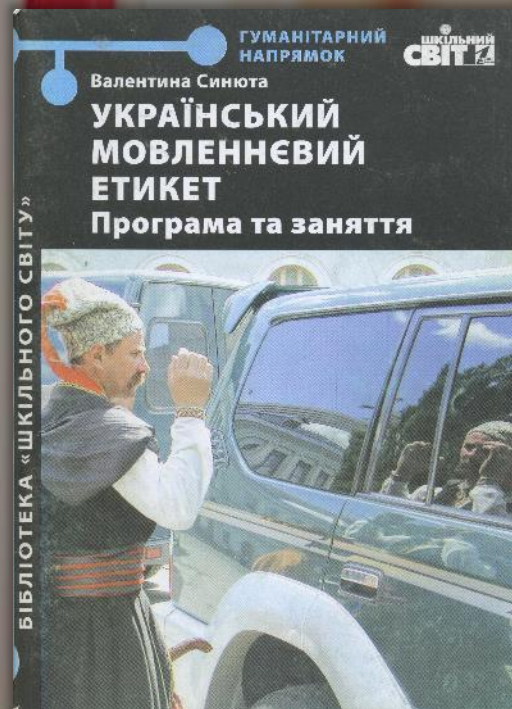
У поняття культури мовлення входить і поведінка мовця, або **мовний етикет**- система ритуалів, яка складається з відповідних словесних формул. Те, що називають мовним етикетом, використовується щоденно в мовленні кожної людини. Це найбільш уживані слова і вирази, з якими люди звертаються одне до одного, виявляючи ввічливість, пошану, стриманість, такт. Мовний етикет є тією сукупністю мовних засобів, які регулюють нашу поведінку в процесі мовлення.

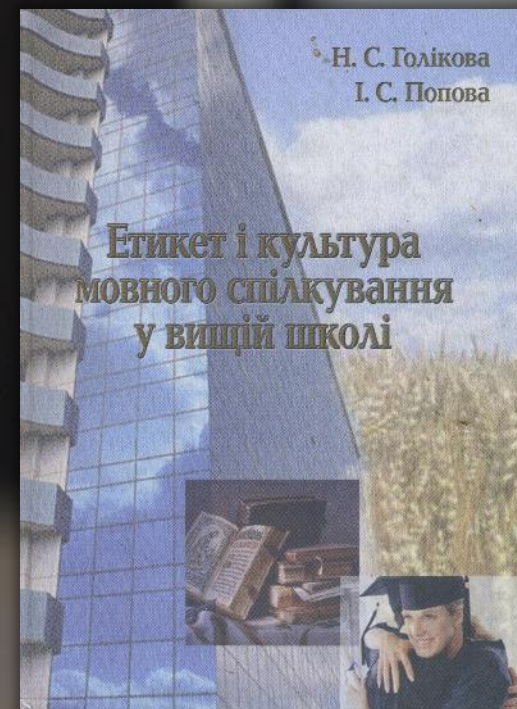
Ba 583057

Ba 672923

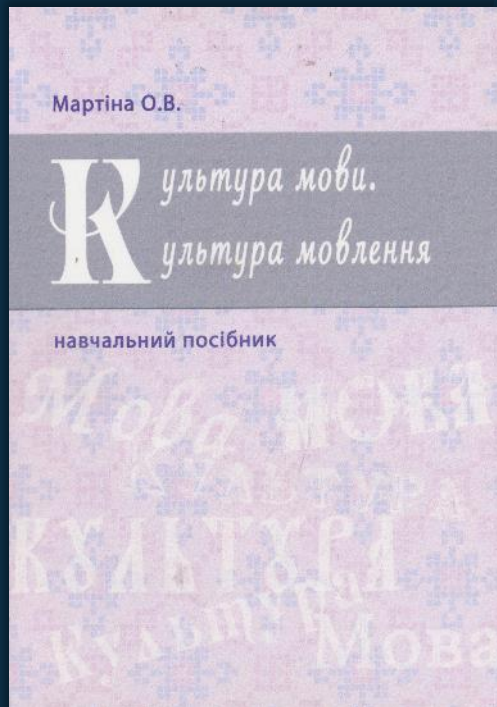
Ba 709554

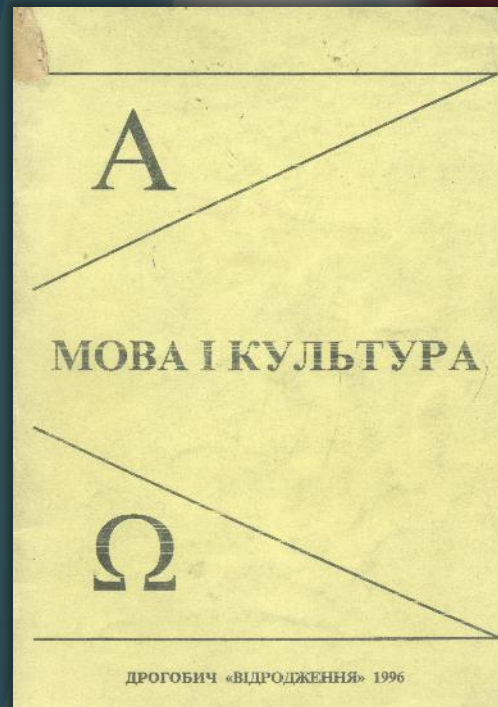
Ba 730607

Якщо культура мовлення залежить від кожного мовця, тому що передбачає вибір мовцем найбільш доцільних мовних засобів для конкретної мовленнєвої ситуації, то **культура мови** від конкретного звичайного мовця не залежить.

Культура мови - наука, що вивчає нормативність мови, її відповідність тим вимогам, що ставляться перед мовою в суспільстві.

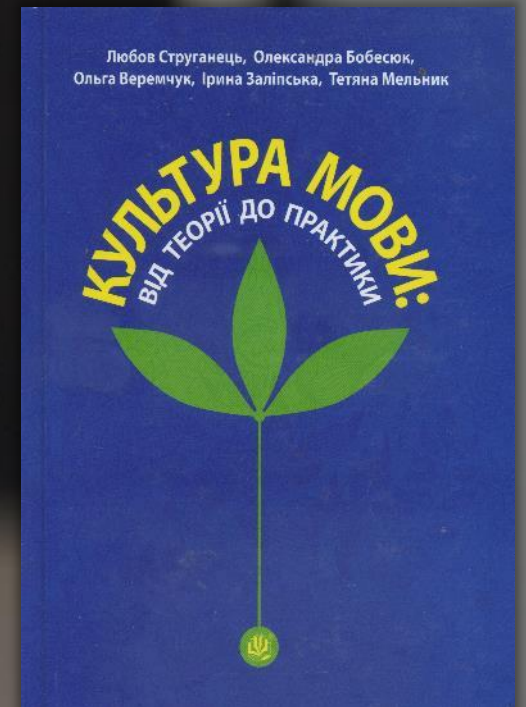
Ba 845673

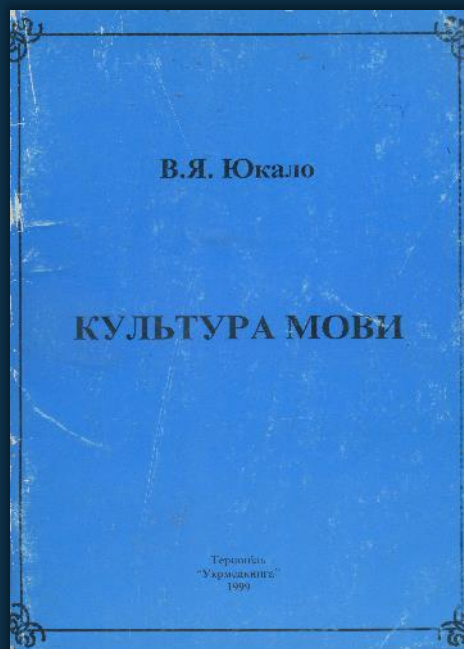
Ba 582086

Ba 568124

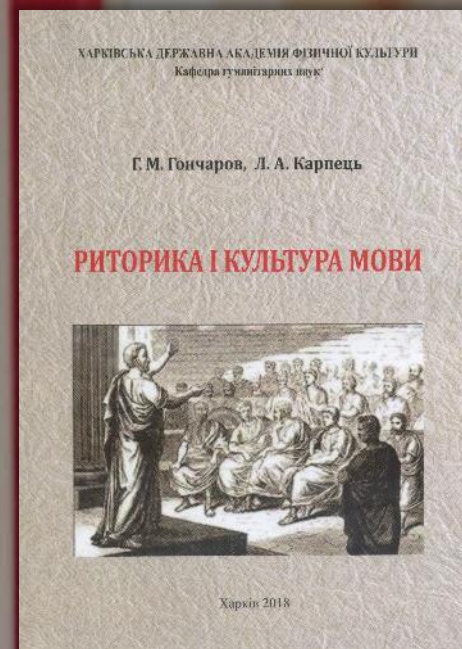
Ba 805682

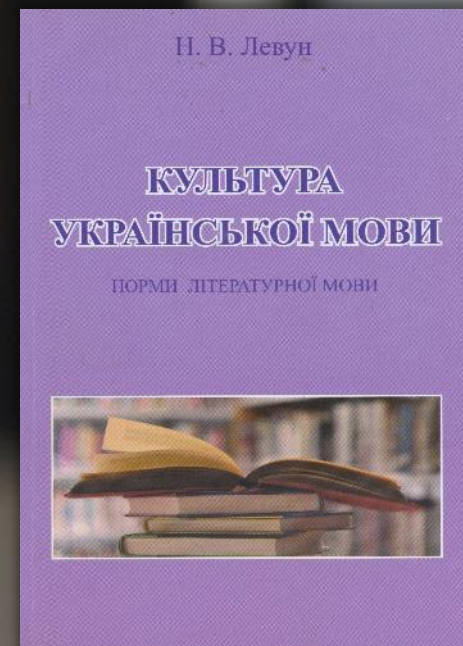
Ba 589986

Ba 760239

Ba 831308

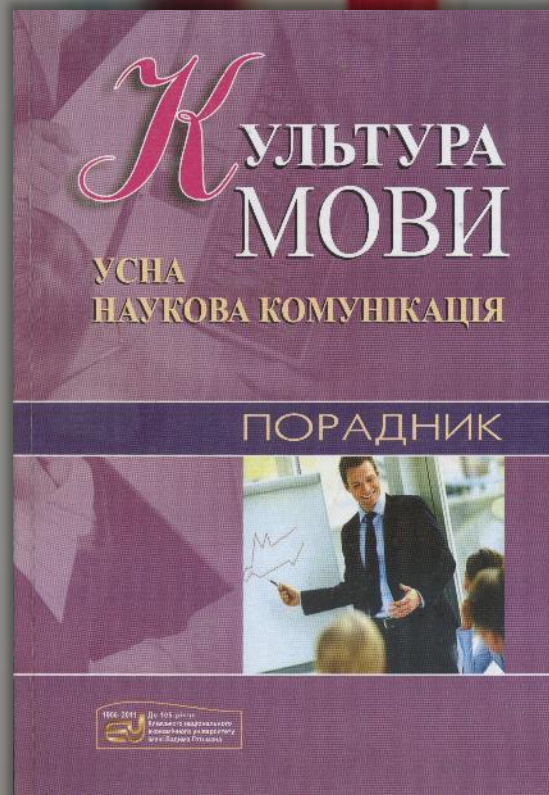

Ba 765644

Правильно й чисто говорити рідною мовою може кожен, аби тільки було бажання. Це не тільки ознака, а й обов'язок кожної культурної людини. Індивідуальна мовна культура – це своєрідна візитна картка особи незалежно від її віку, фаху, посади. Навряд чи матиме належний авторитет і вплив той, хто не вміє правильно висловити свою думку, хто не користується виражальними мовними засобами, неспроможний дібрати лексичні вирази відповідно до конкретної ситуації.

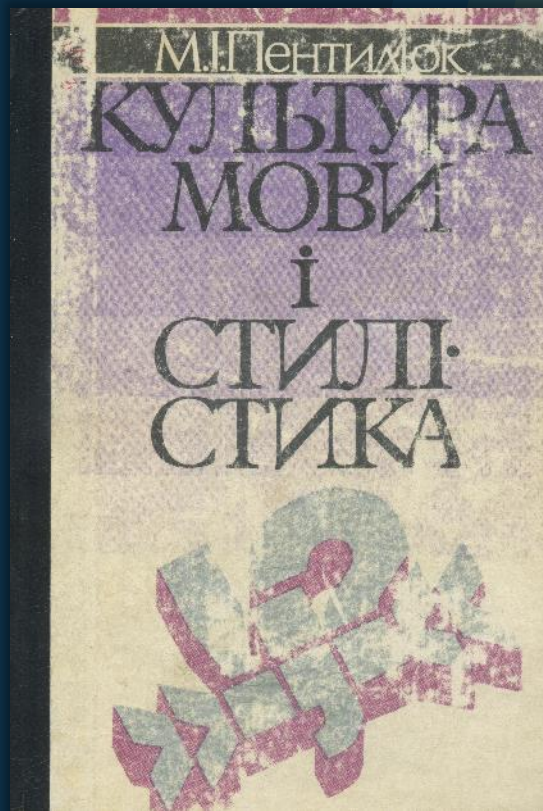
Ва 851230

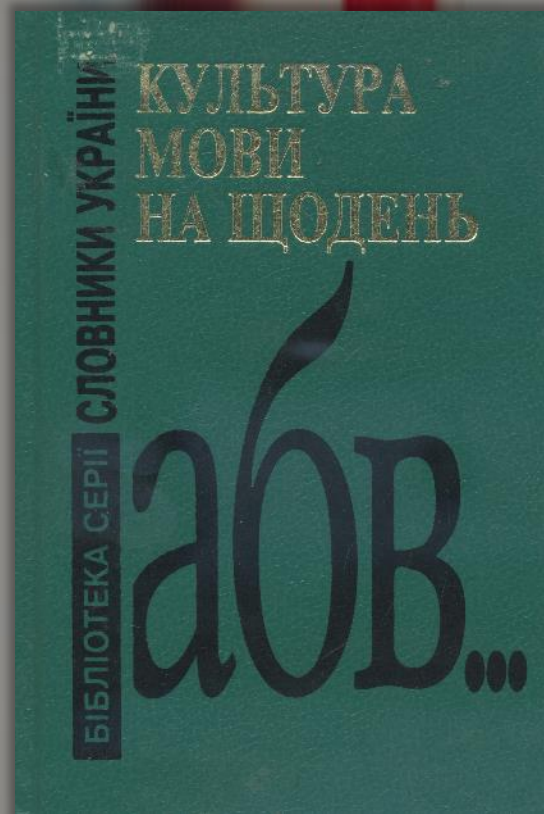
Ва 747927

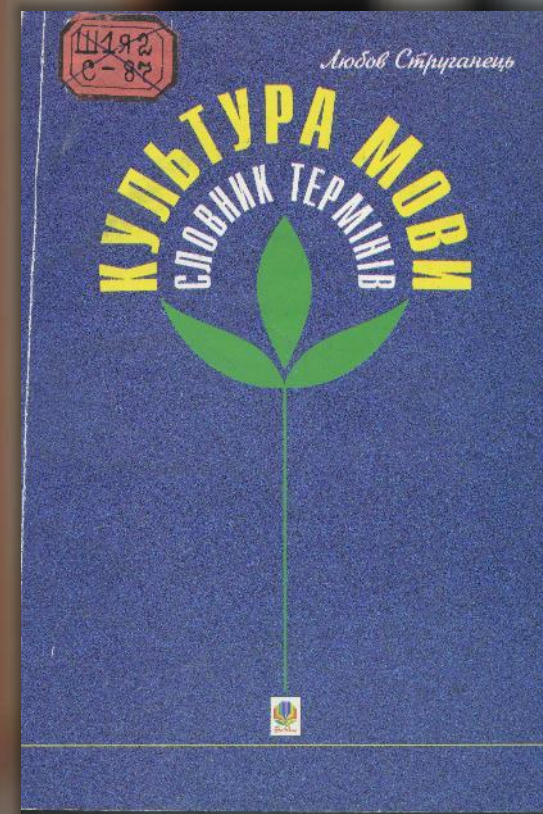
Ва 748323

Ba 559531

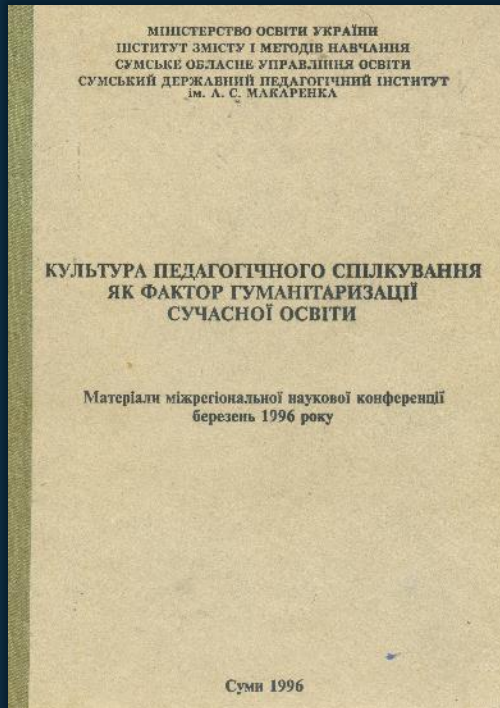

Ао 260918

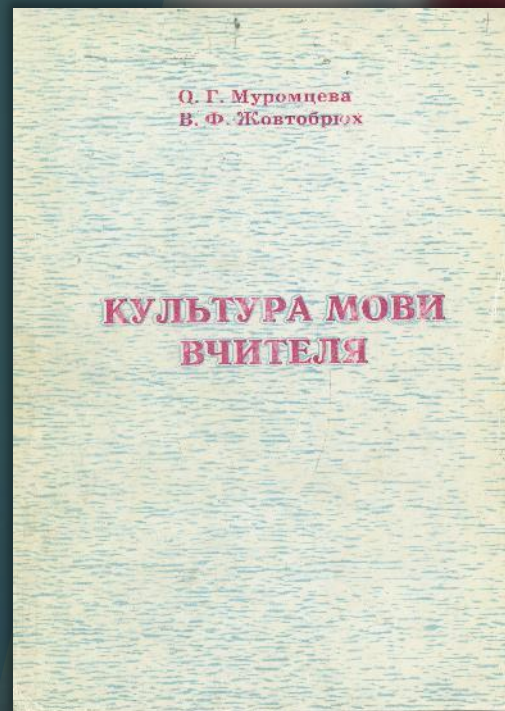

Ba 599384

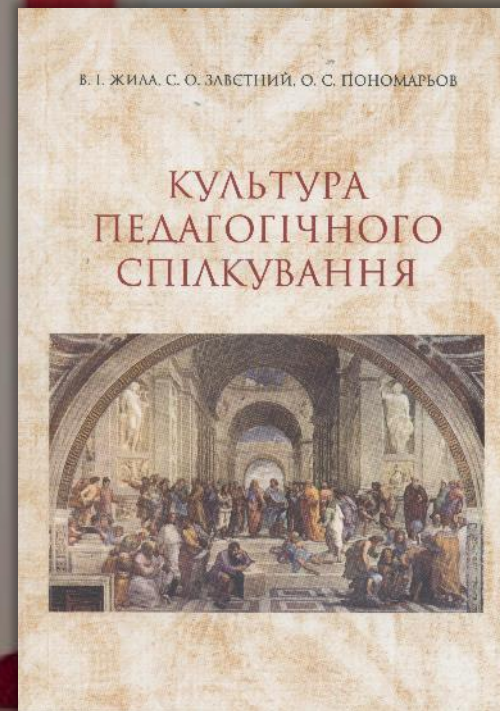
Становлення особистості відбувається завдяки мові й мовним засобам, критерієм освіченості та індивідуальності людини є мова, тому мовна культура педагогічного спілкування так важлива для сучасної освіти. Педагогічна ефективність мовлення вчителя залежить від рівня володіння мовою, правильного добору мовних засобів тощо.

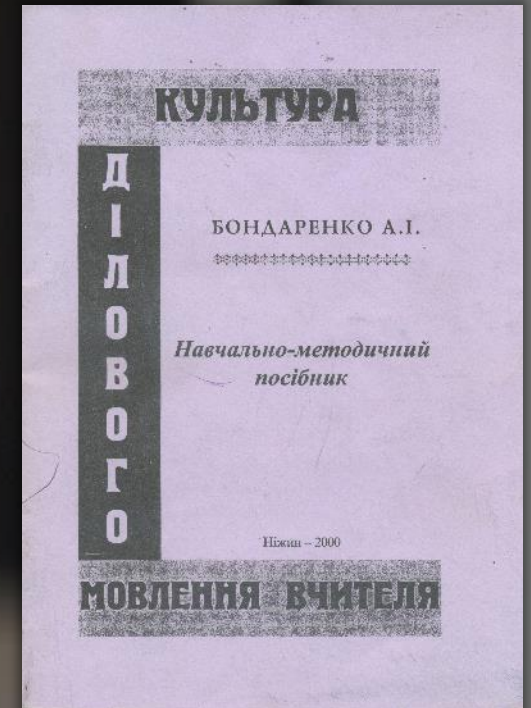
Ba 567468

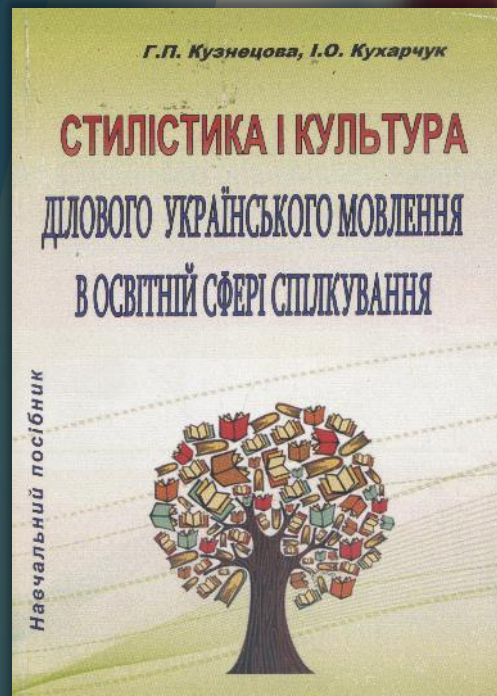
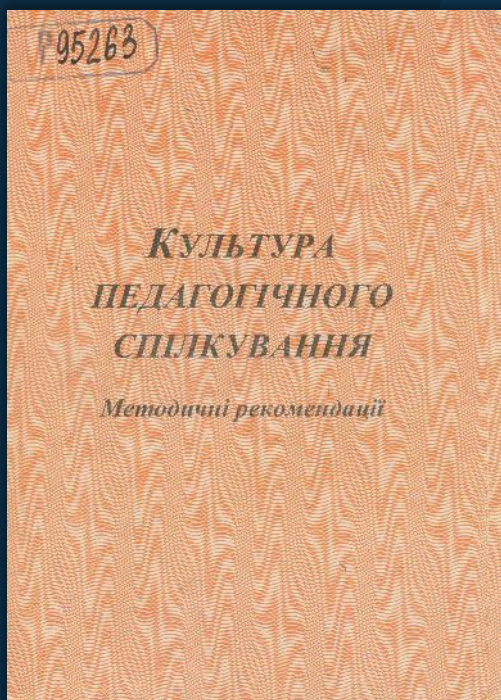
Ba 586315

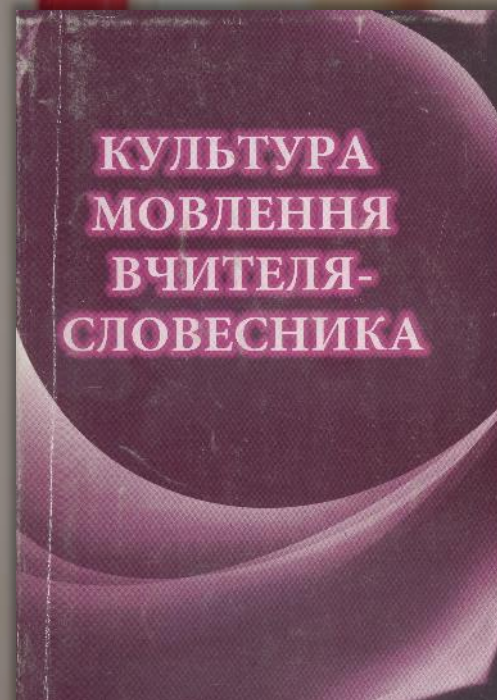
Ba 807718

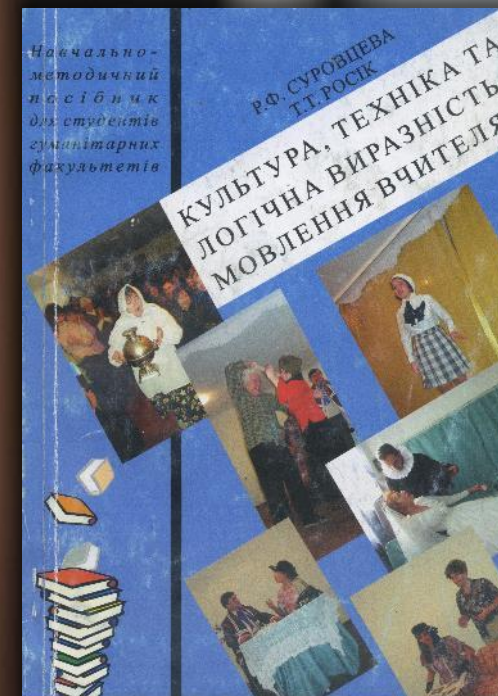
Ba 601765

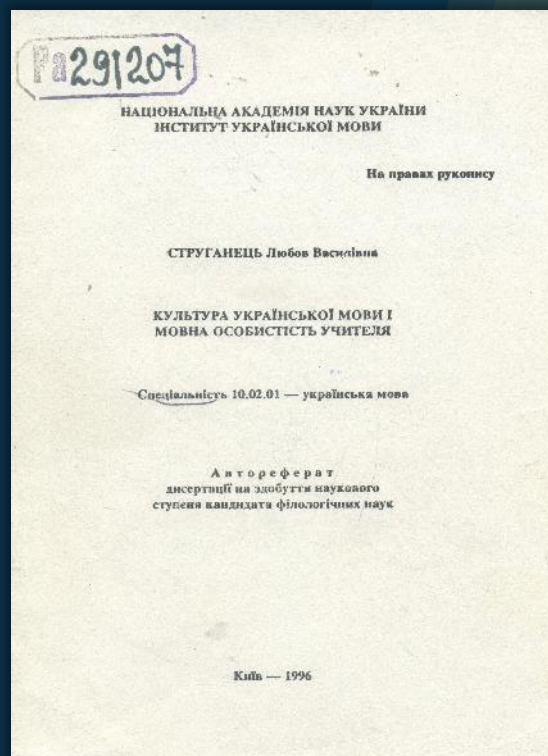
Ba 774511

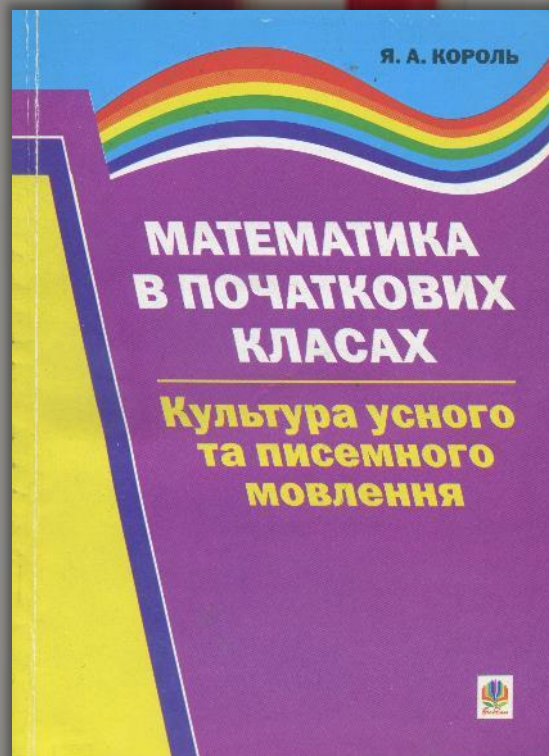
Ba 688094

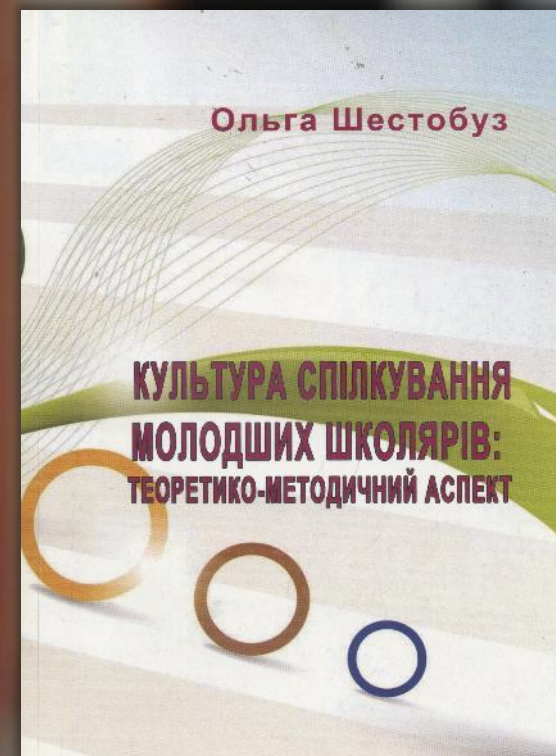
Ba 714919

Pa 291207

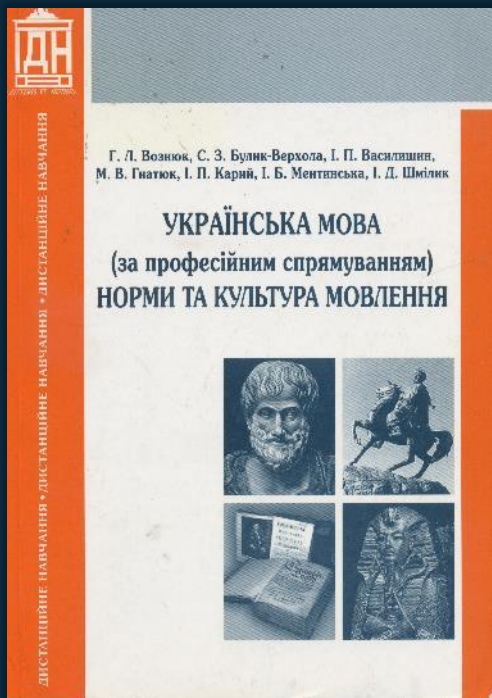

Ba 600681

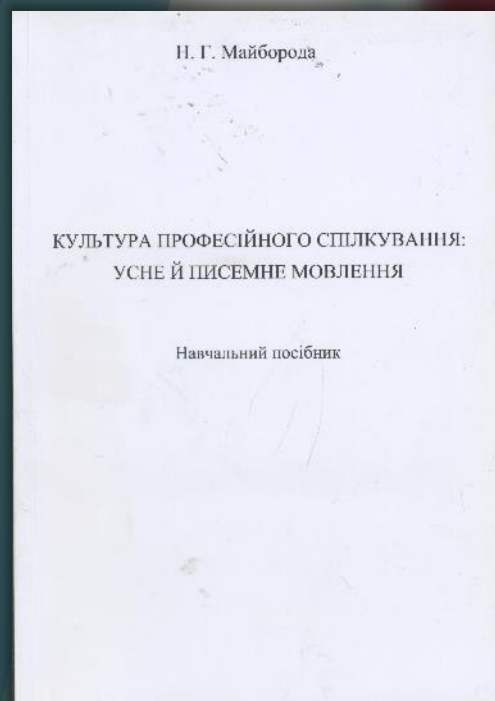

Ba 814177

Досконале володіння мовою є важливим компонентом загальної культури особистості, що сприяє грамотній підготовці фахівців у різних сферах, оскільки саме творче використання засобів мовлення повною мірою проявляє професійні обдарування особистості, сприяє її самотворенню та самовираженню.

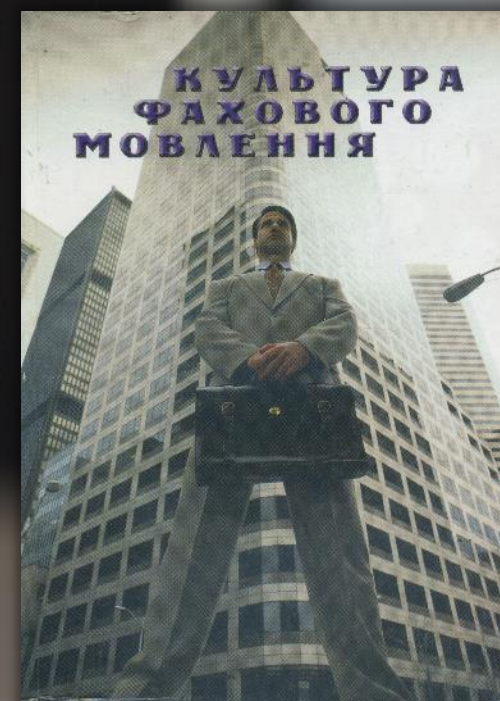
Ba 737278

Ba 789051

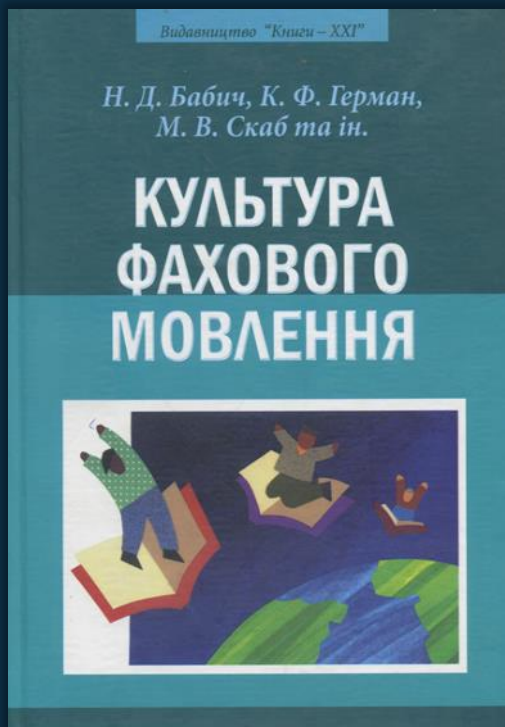

Ba 686671

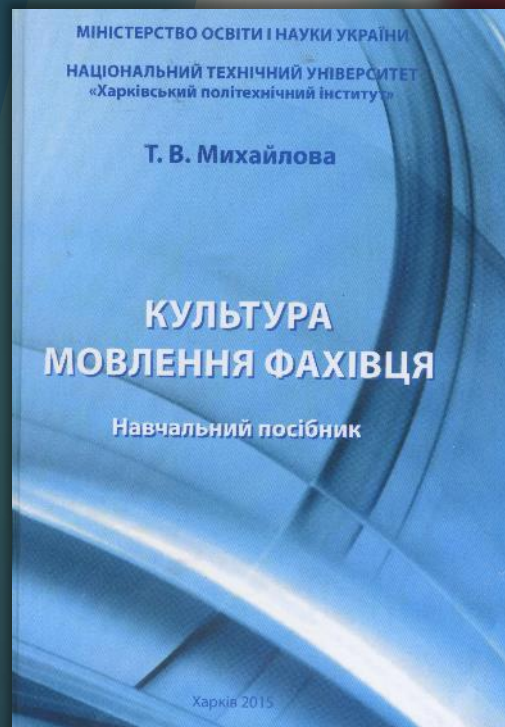

Ba 665266

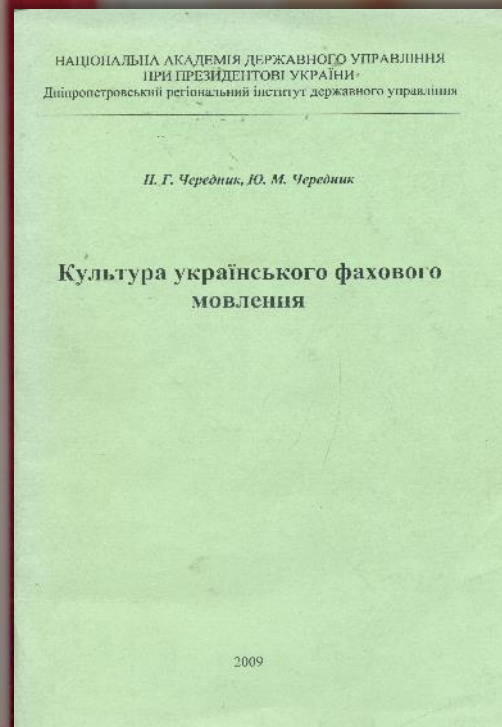
Кожна сфера має свої правила і закони мовного спілкування. В інформаційному суспільстві фахівець має вміти швидко сприймати будь-яку форму мовлення, схоплювати необхідну інформацію, створювати монологи, вести діалоги, керувати системою мовленнєвих комунікацій у межах своєї компетенції тощо. Слово є одним із інструментів професійної діяльності лікарів, педагогів, правозахисників, менеджерів, журналістів та інших.

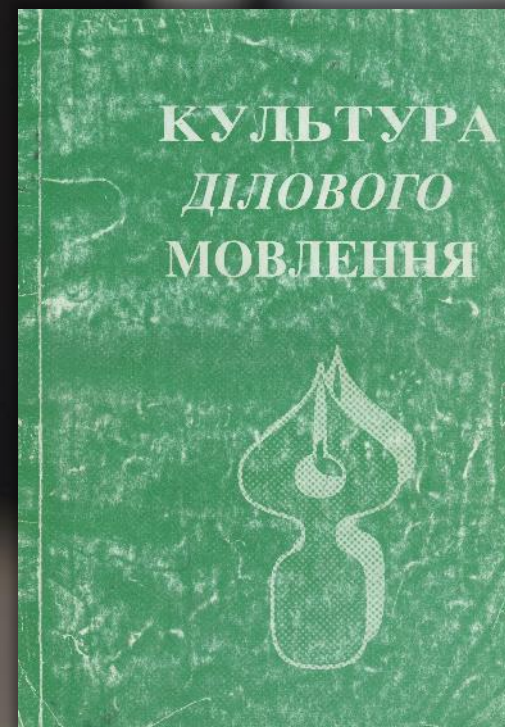
Ва 757499

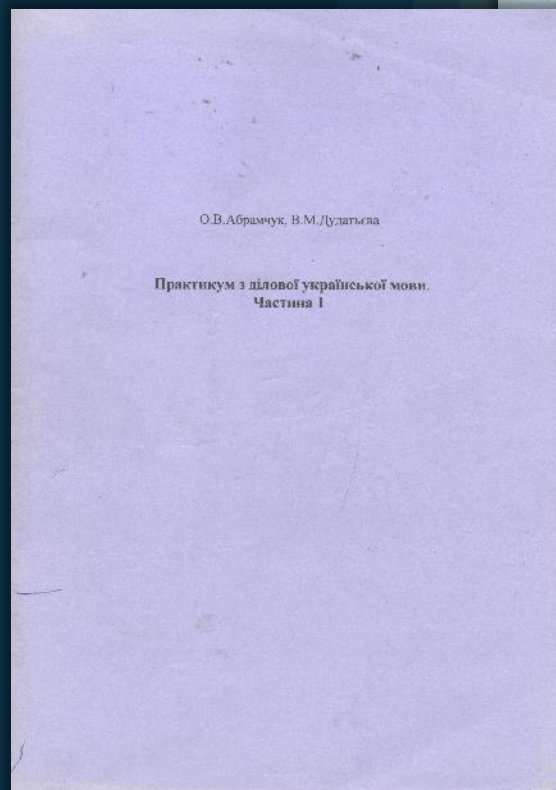
Ва 800544

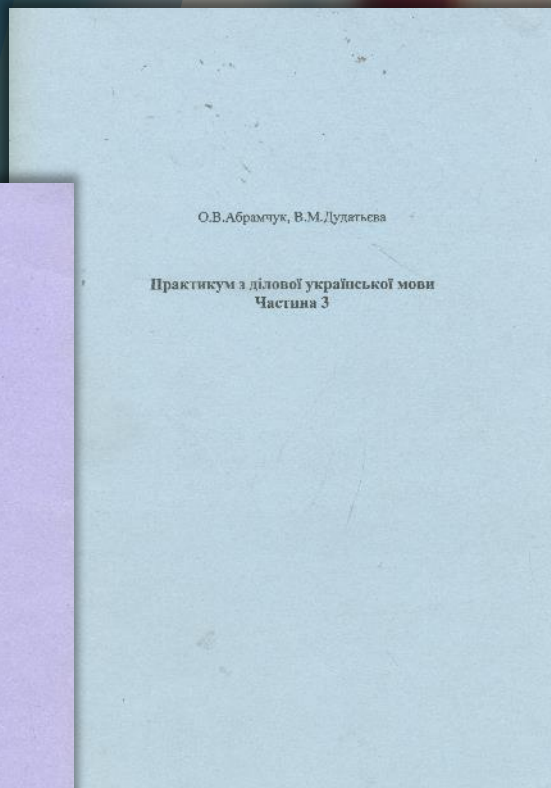
Ва 723720

Ва 583627

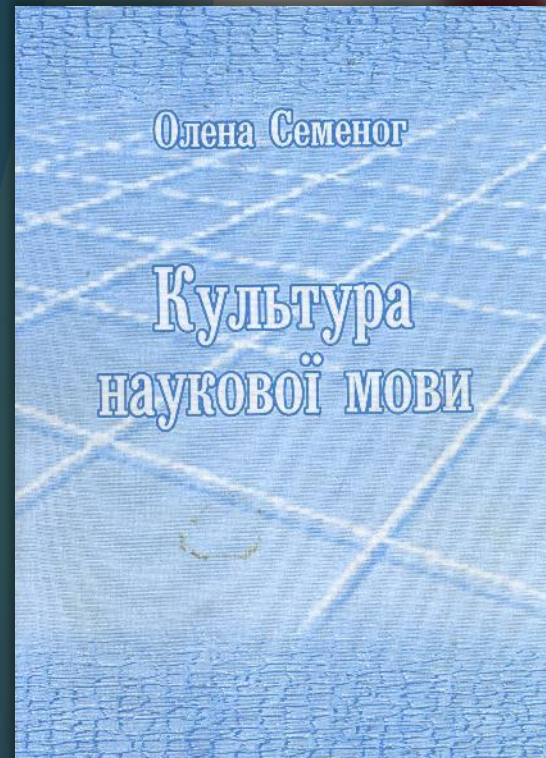
В 347915/1-3

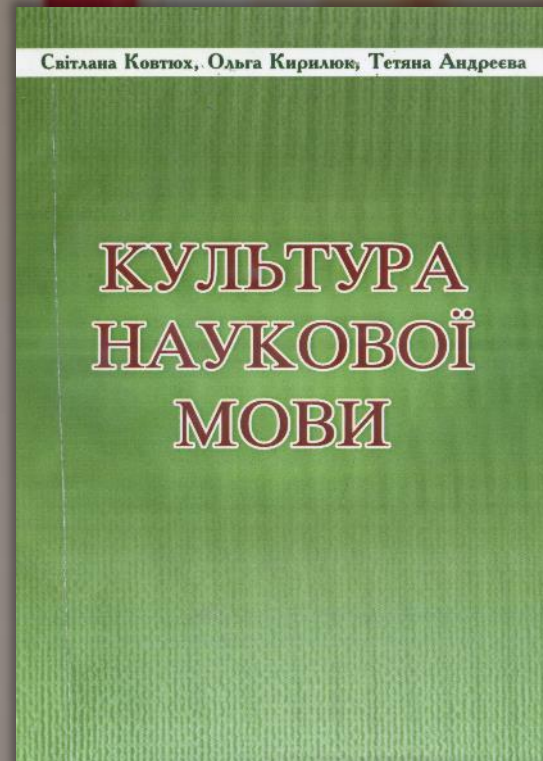
Ва 824306

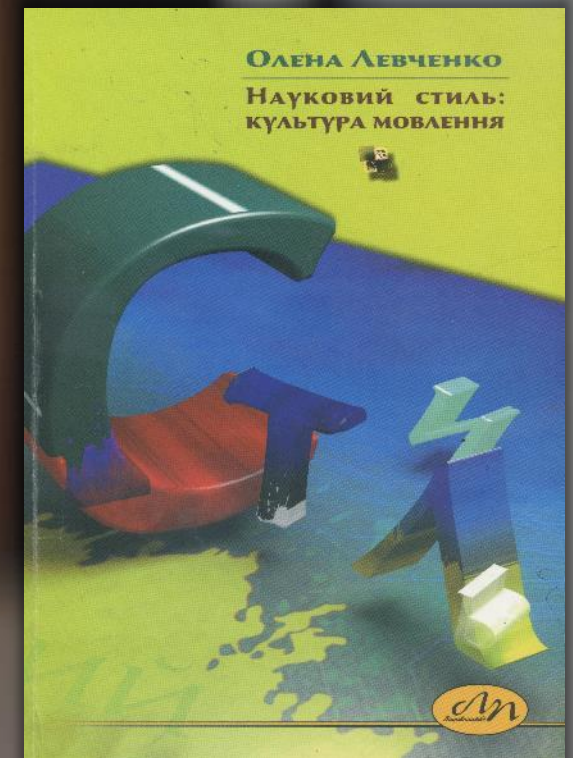
Ba 854263

Ba 720468

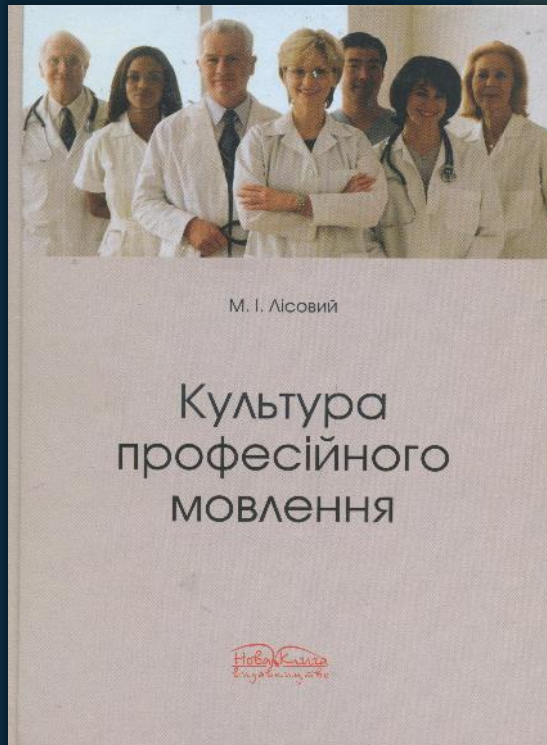

Ba 760096

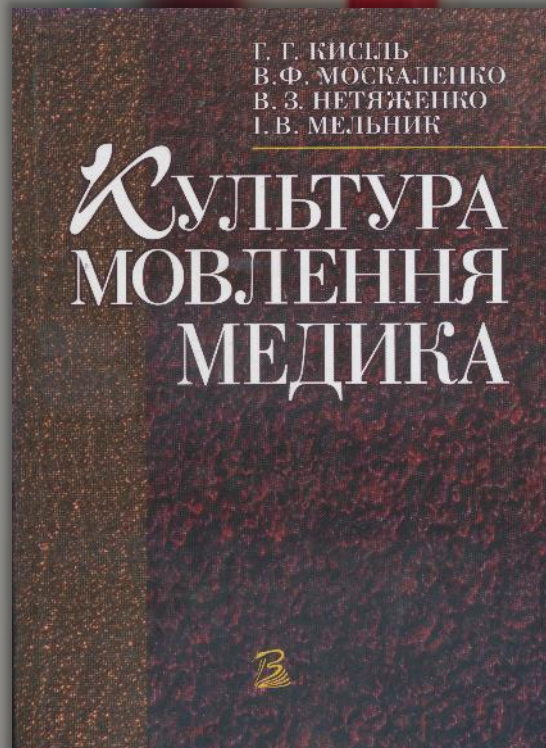

Bc 53997

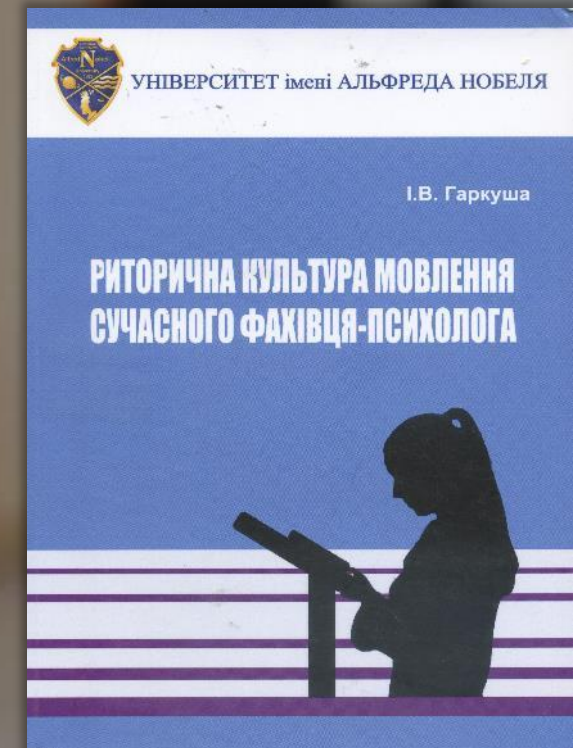
Проблема підвищення мовної та мовленнєвої культури сучасних фахівців є актуальною, оскільки рівень володіння мовою – важливий аспект професійної діяльності: правильне мовлення працівника підвищує ефективність роботи; допомагає краще орієнтуватись у службових ситуаціях; точно віддавати, розуміти й виконувати накази; сприяє формуванню позитивного іміджу й підвищенню авторитету в колективі тощо.

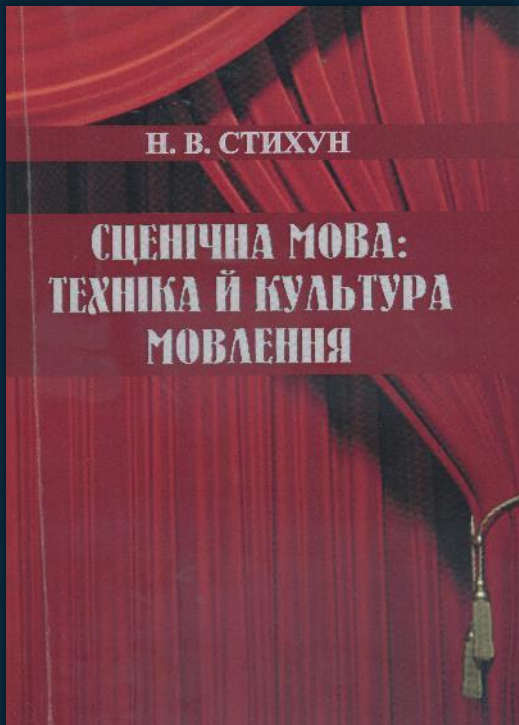
Ba 728912

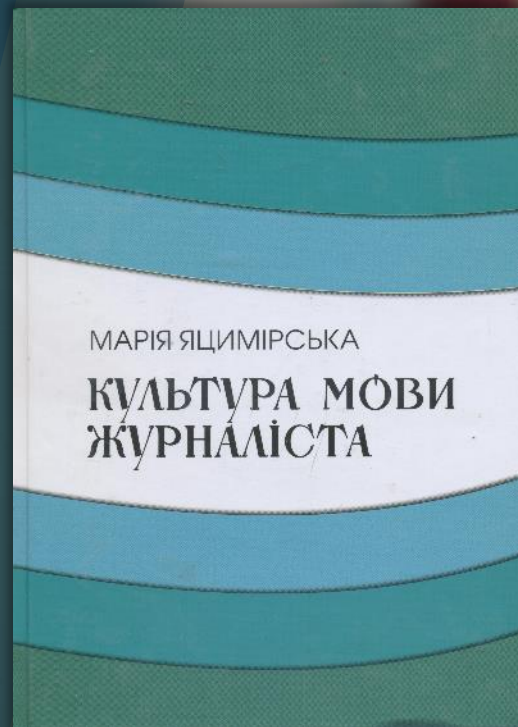
Ba 726162

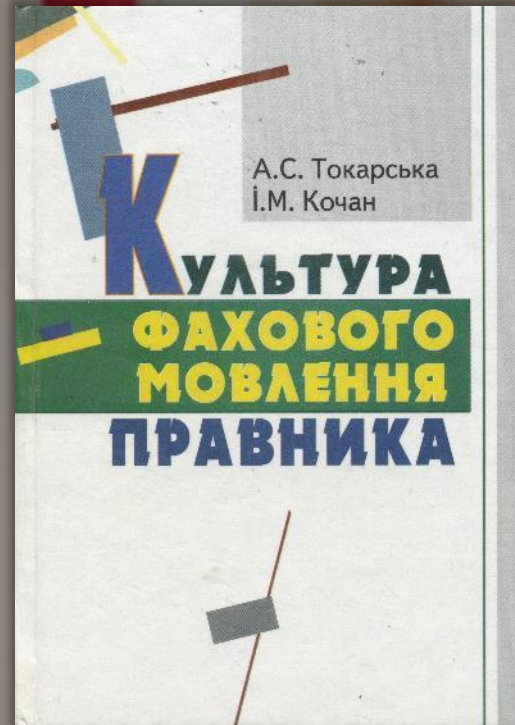
Ba 833863

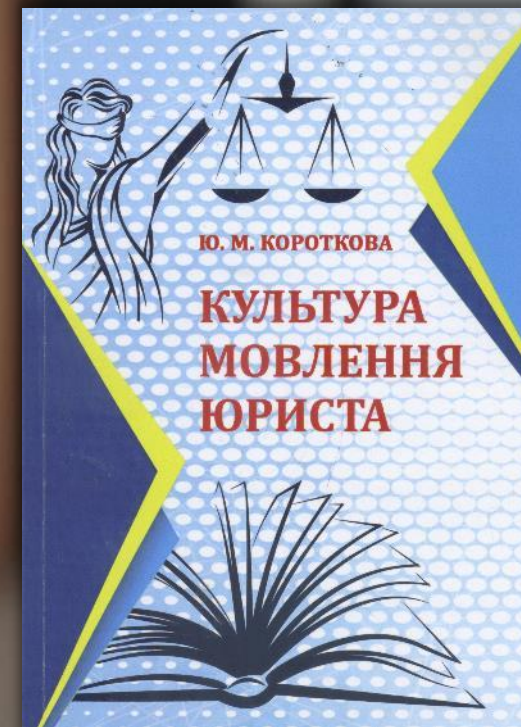
Ва 831687

Ва 813730

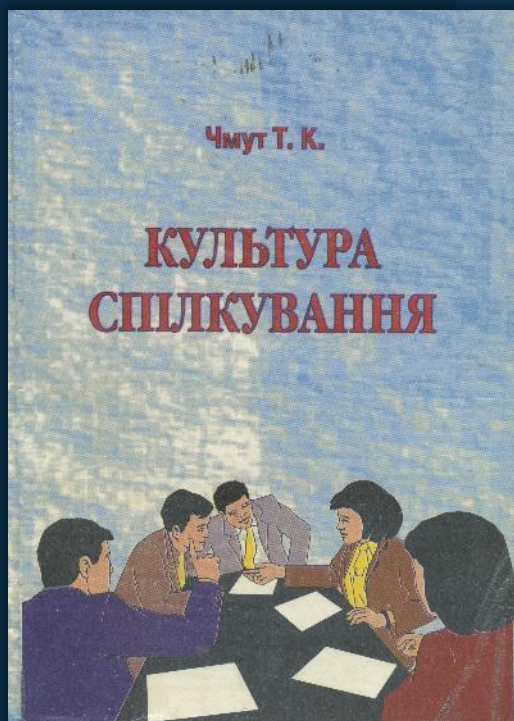
Ва 644623

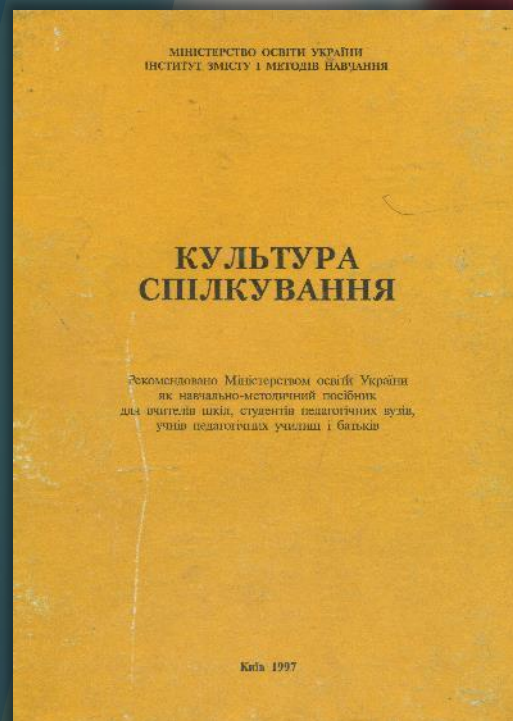
Ва 844536

Культура спілкування є складовою частиною культури людини загалом. Спілкування – найважливіша функція мови, універсальний інструмент для обміну інформацією, передачі інформації в просторі й часі.

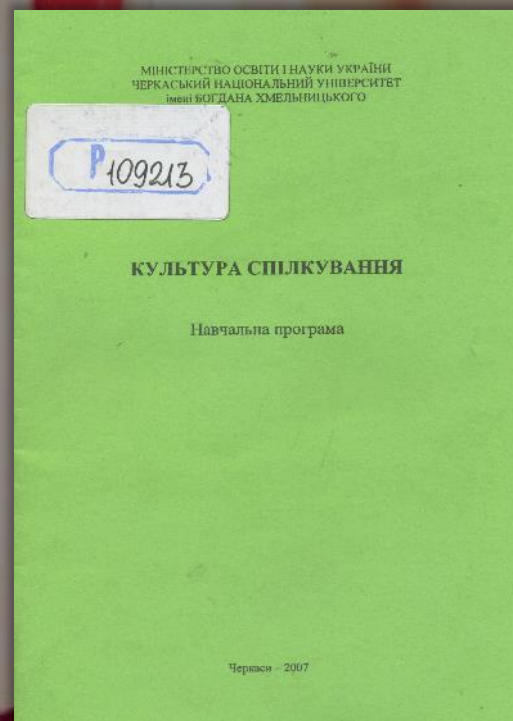
Культура спілкування – це сума знань та ступінь оволодіння людиною вміннями та навичками спілкування, створених й прийнятих у конкретному суспільстві на певному етапі його розвитку.

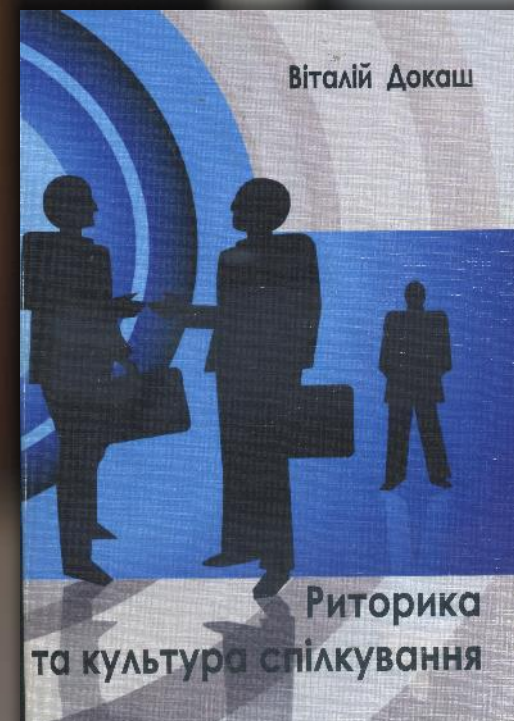
Ba 593264

Ba 576847

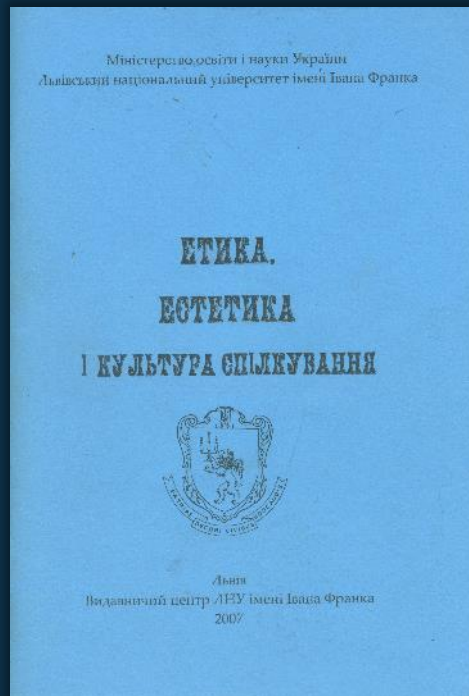

P 109213

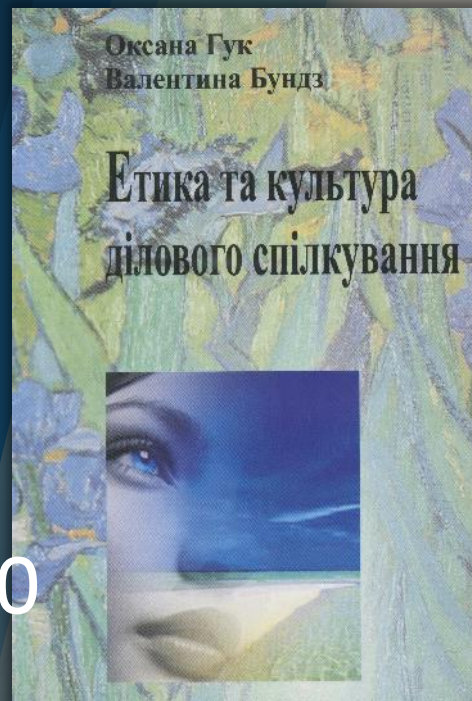

Ba 811308

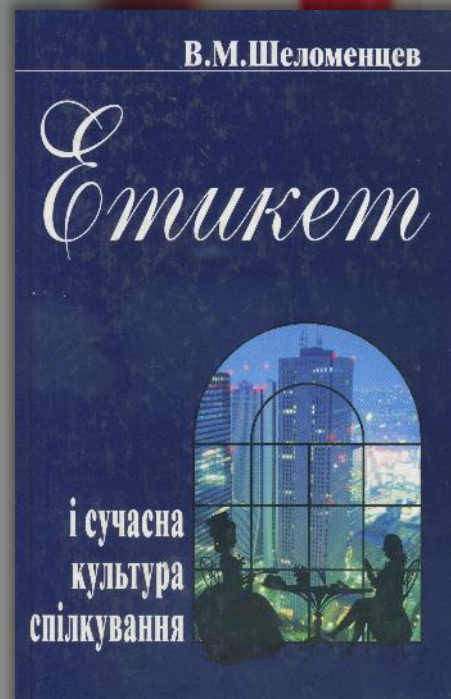
Мовленнєвий етикет як система правил, що регулює мовленнєву поведінку, є обов'язковою складовою професійної етики фахівця, засобом установлення контакту зі співбесідниками та підтримання спілкування в певній тональності.

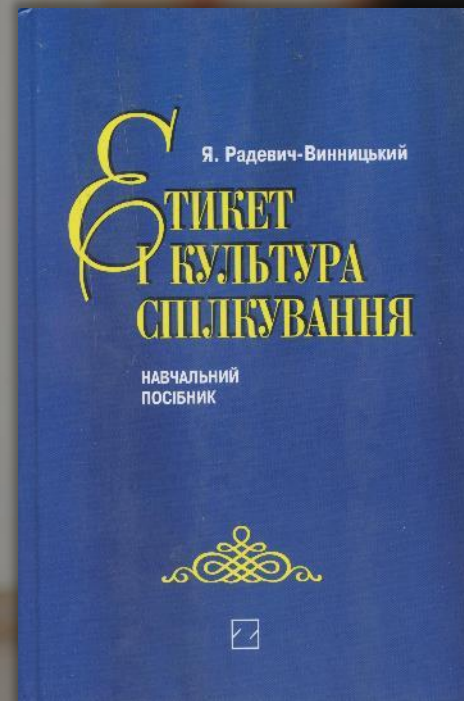
Табачник Ва 1620

Ва 702754

Ва 639081

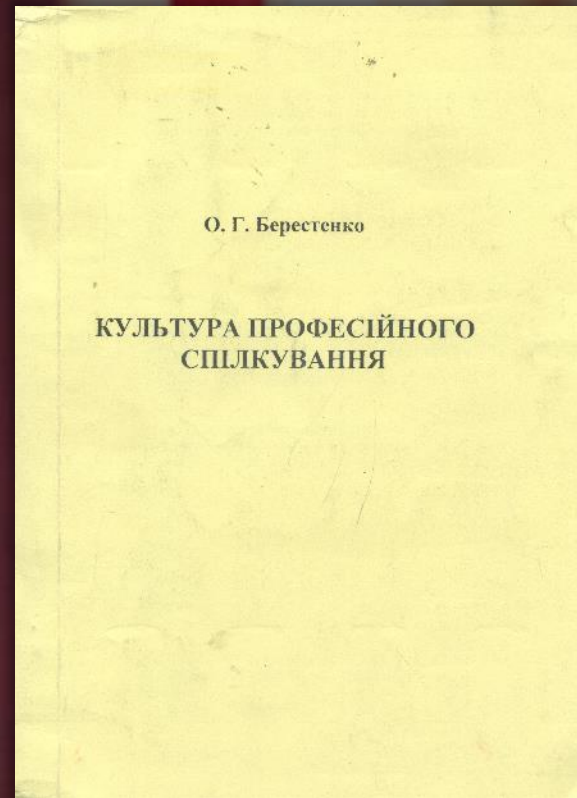

Ва 690864

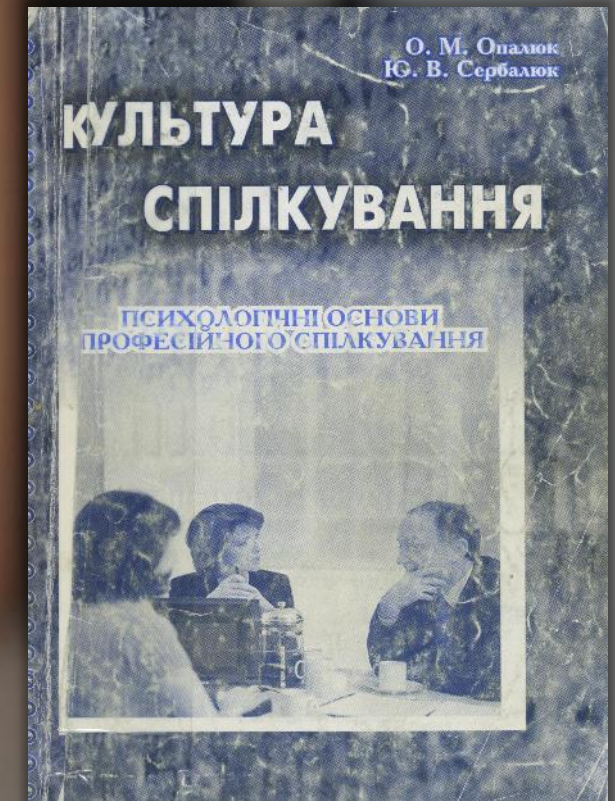

Ва 699275

Спілкування є необхідною умовою об'єднання людей для будь-якої спільної діяльності. Фахівці в сфері ефективного спілкування стверджують, що успіх людини в ділових справах на 15% залежить від його професійних знань і на 85% - від його вміння спілкуватися з людьми. Саме тому для становлення майбутнього фахівця так необхідні знання й дотримання головних положень професійного спілкування: необхідно добре розбиратися в психології спілкування та в індивідуально-психологічних особливостях людей, адекватно емоційно та інтелектуально реагувати на їх поведінку і психічний стан, підбирати для кожної людини у відповідній ситуації такий спосіб спілкування, який би не вступав у протиріччя з загальнолюдськими цінностями, мораллю суспільства, гуманністю і разом з тим відповідав би індивідуальним особливостям конкретної людини.

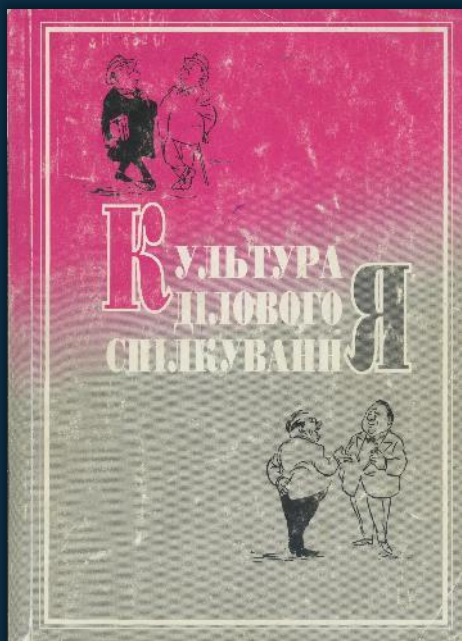

Ba 767600

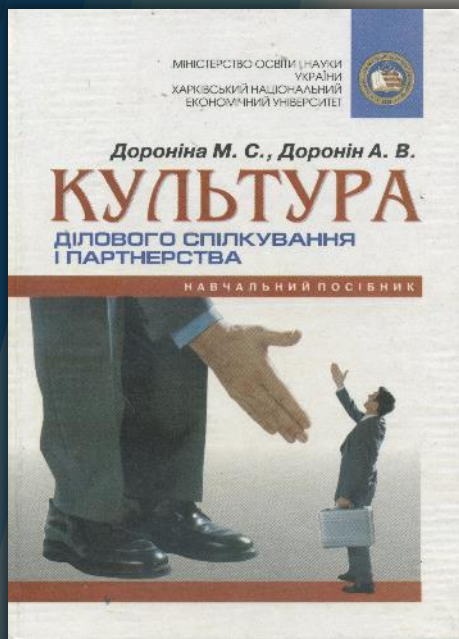

Ba 653431

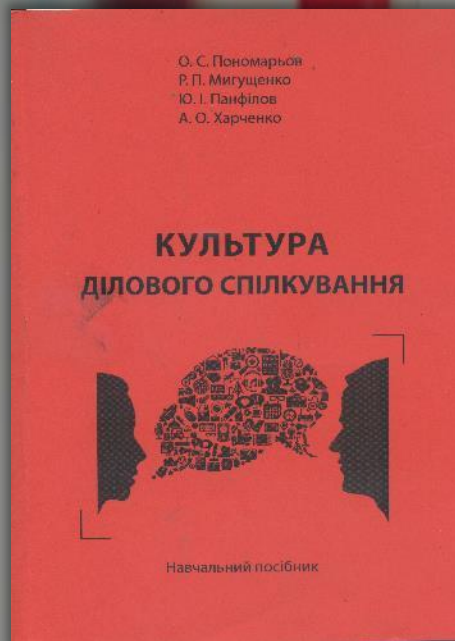
Зараз проблема культури спілкування набуває великого значення. Відбувається становлення України як самостійної держави, інтенсивно розвиваються міжнародні та міжособистісні зв'язки з різними країнами світу. З огляду на це визначальною стає для нашого суспільства проблема вміння спілкуватися як на офіційному, діловому, так і на побутовому рівнях.

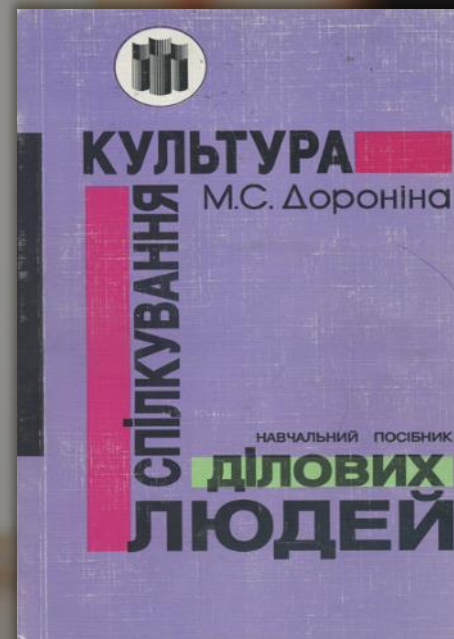
Ва 600390

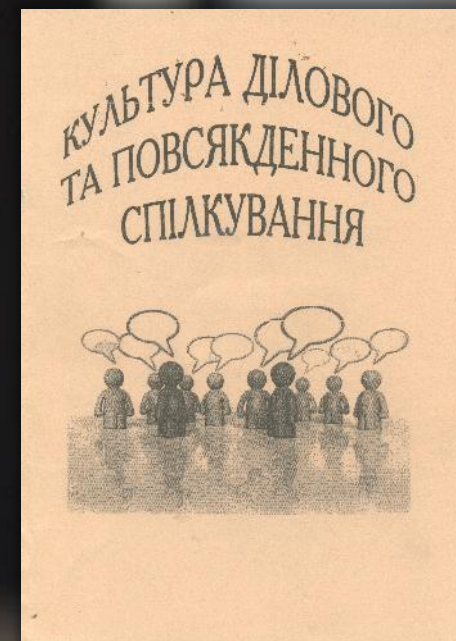
Ва 705303

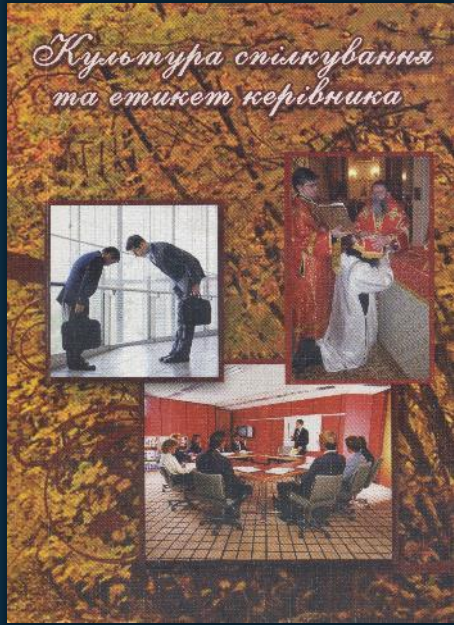
Ва 822221

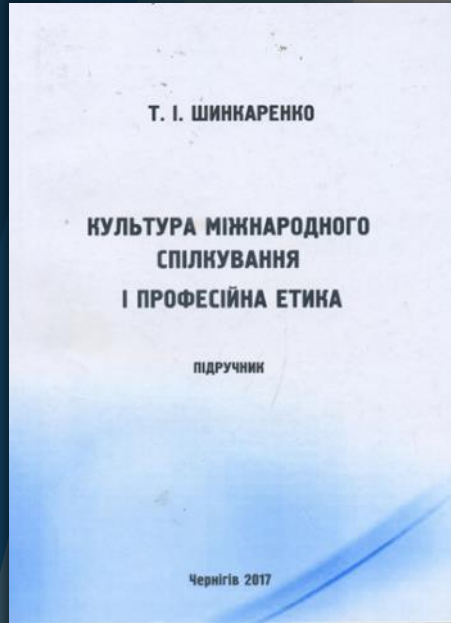
Ва 574243

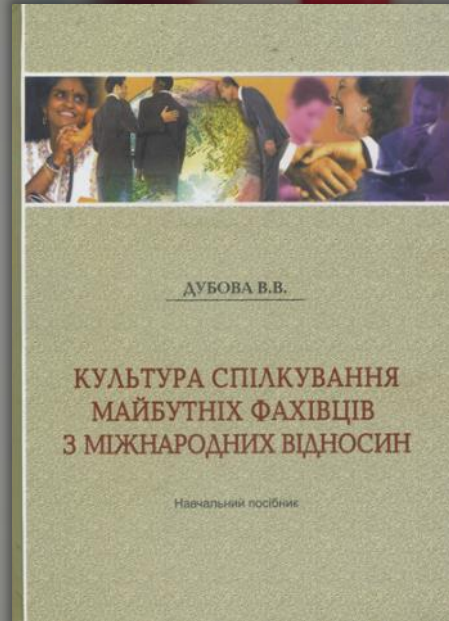
Ва 796383

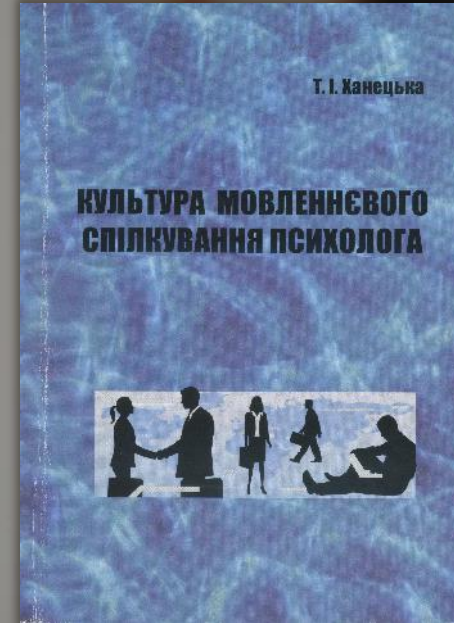
Ba 775613

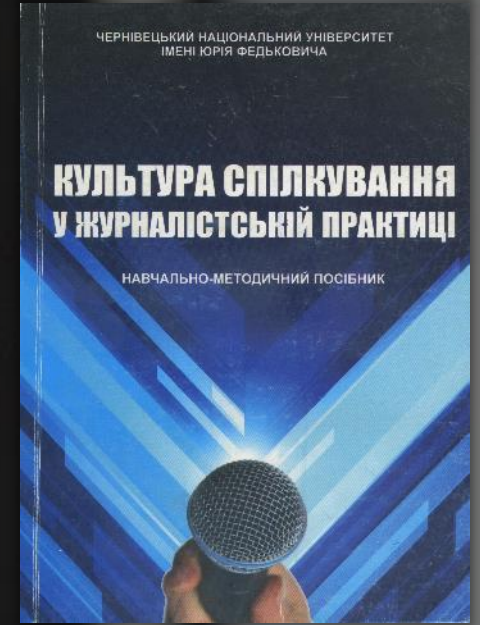
Ba 813597

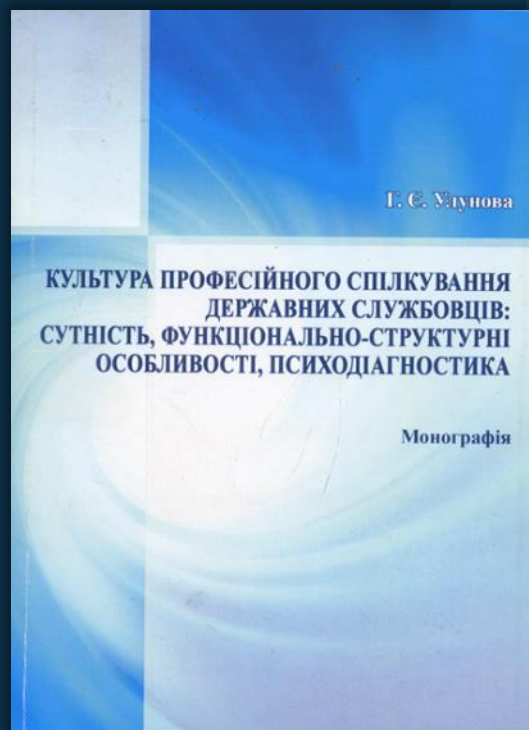
Ba 728172

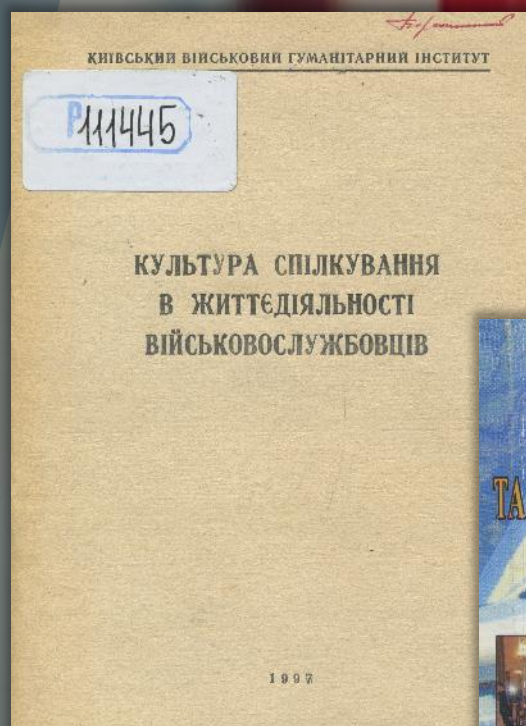
Ba 748642

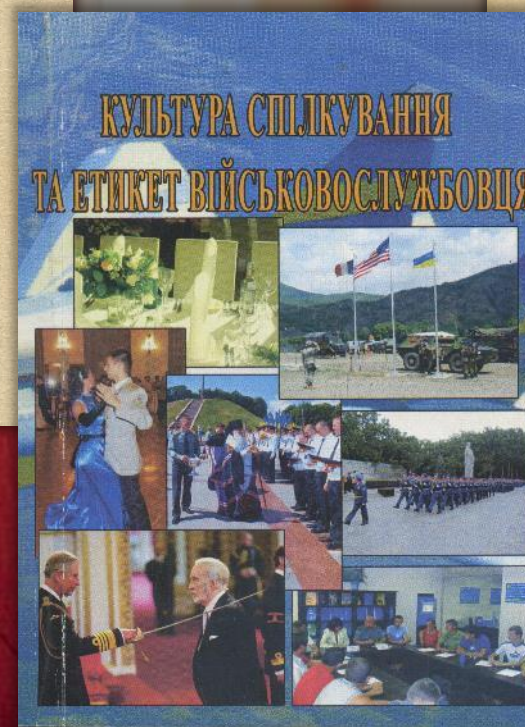
Ba 761687

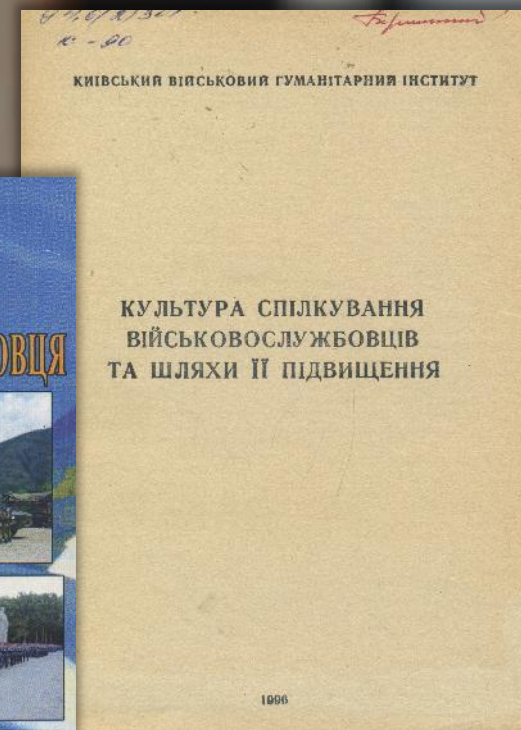
Ba 840569

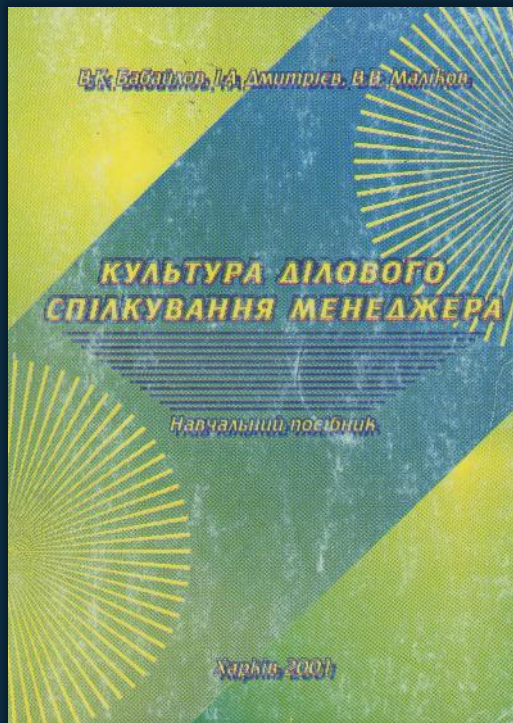
P 111445

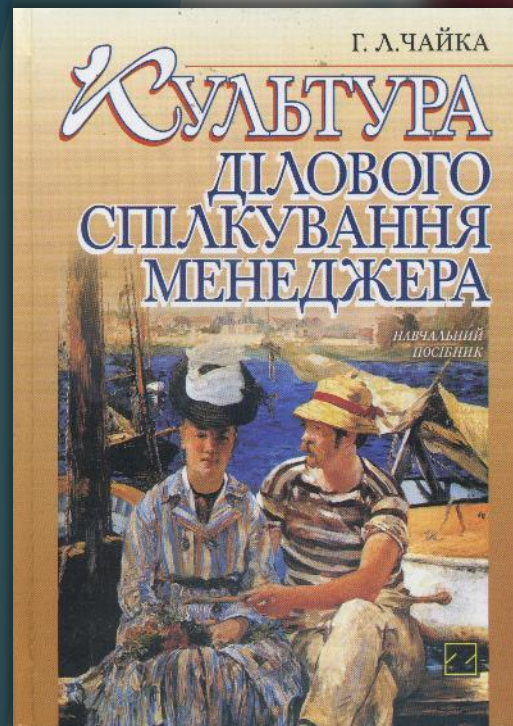
Ba 776578

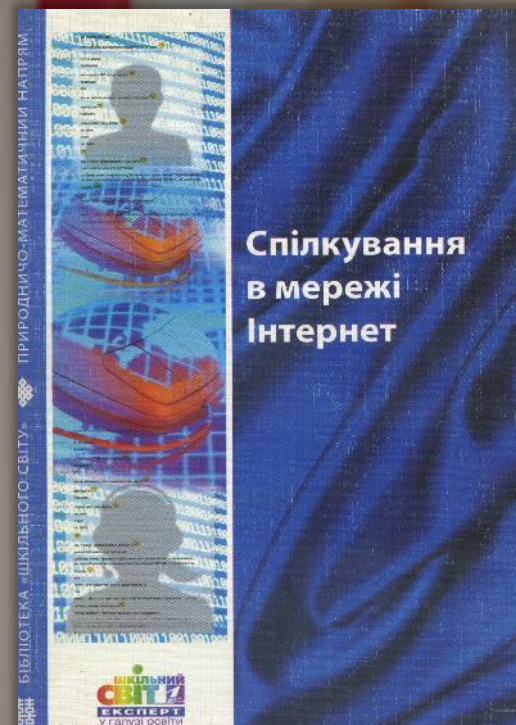
Ba 697689

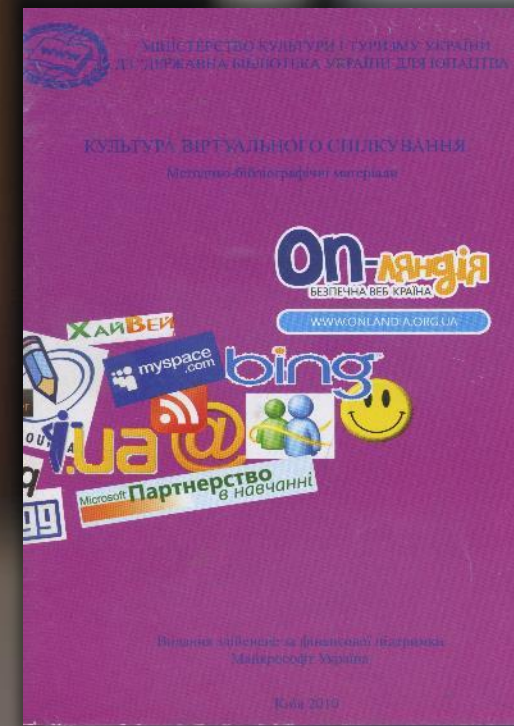
Ba 620209

Ba 817750

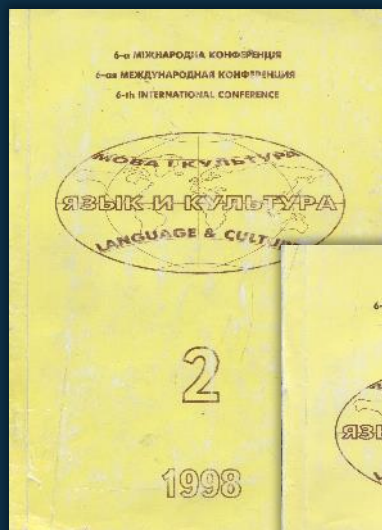

Ba 732997

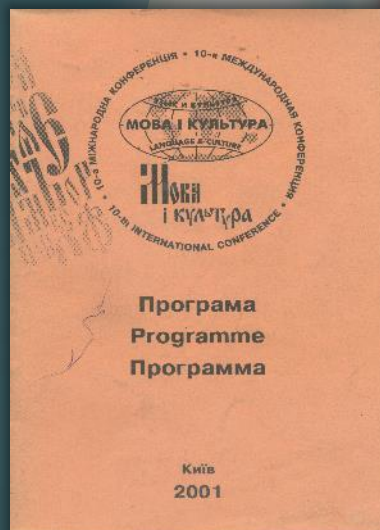
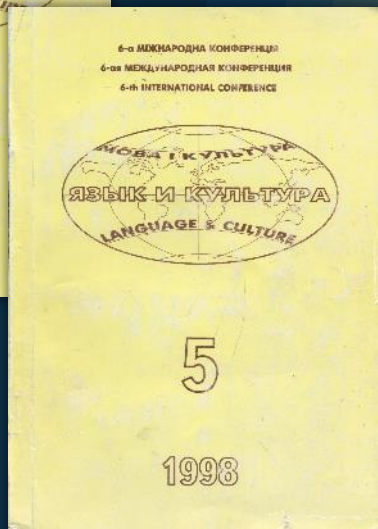

Ba 733366

Кожна епоха в розвитку людства характеризується певною культурою спілкування. Важливо зараз закласти основи такої культури спілкування нашого суспільства, яка відповідала б часові, нашій історії та духовно-творчому потенціалу українського народу. Для цього проводяться науково-практичні конференції з метою обговорити, теоретично обґрунтувати й узагальнити важливі питання культури української мови, накреслити шляхи практичної реалізації здобутків цієї наукової галузі в різних сферах українського суспільства.

В 342269/2,5

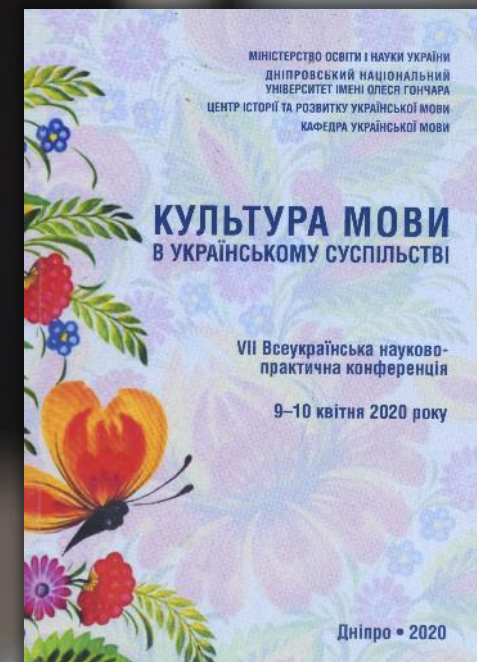
Ва 639638

Ва 674135

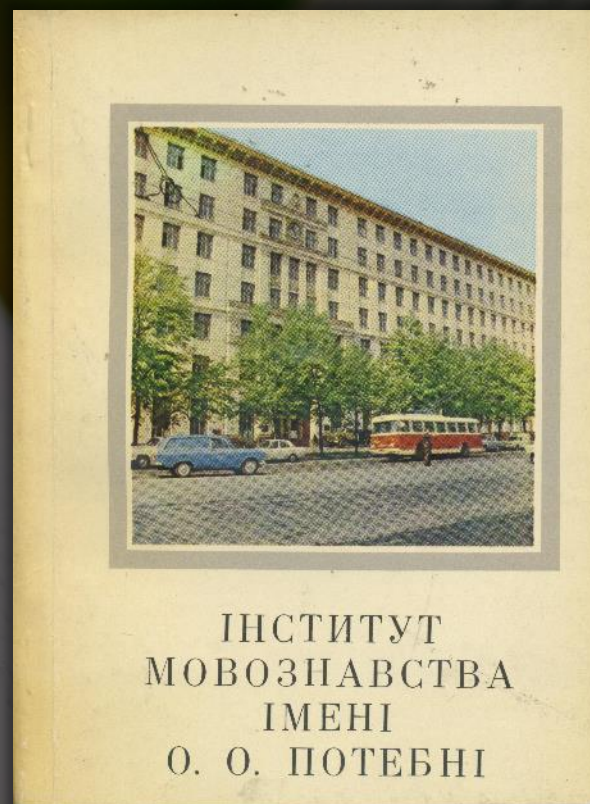

Ва 765036

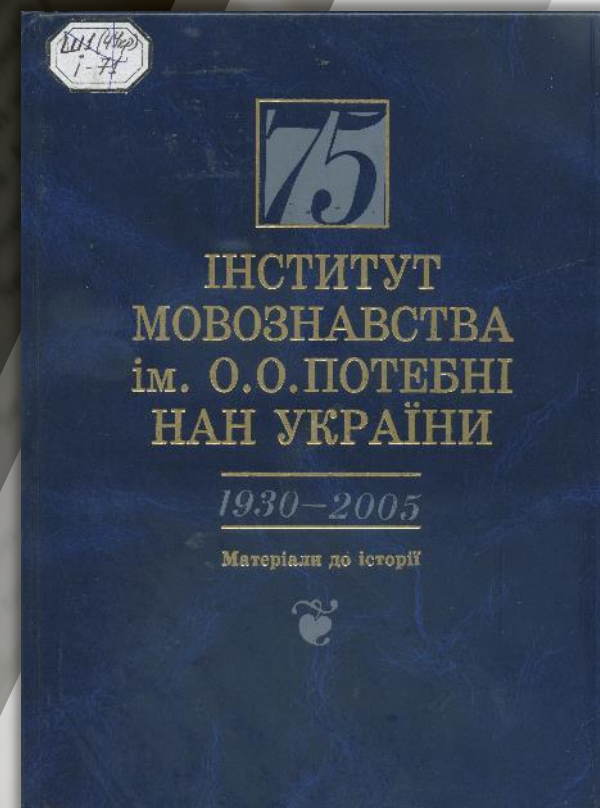

Ва 846950

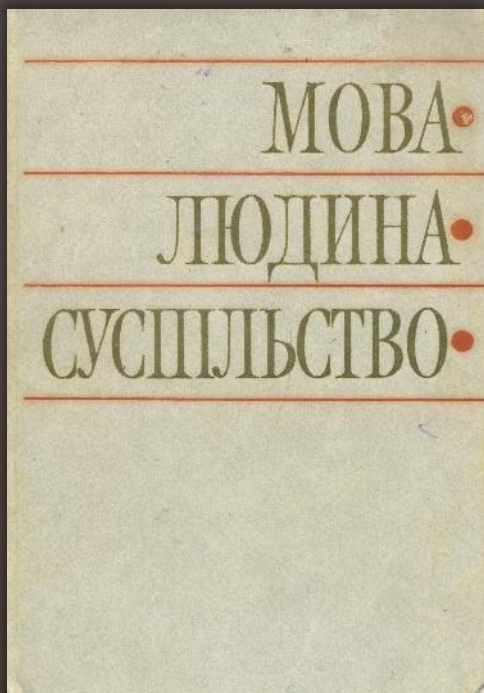
Центром мовознавчих досліджень в Україні є *Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України*. Створений 1930 р. на базі мовознавчих комісій ВУАН, Інститут тривалий час був єдиною мовознавчою установою та центром багатоаспектного вивчення української мови, очолював і координував усю мовознавчу роботу в Україні. Наукова продукція Інституту сприяла вноормуванню й утвердженню української мови. Науковці довели, що своїми комунікативними можливостями вона не лише не поступається іншим слов'янським мовам, а й належить до найрозвиненіших літературних мов світу. Це стало однією з підстав надати їй 1989 року державного статусу.

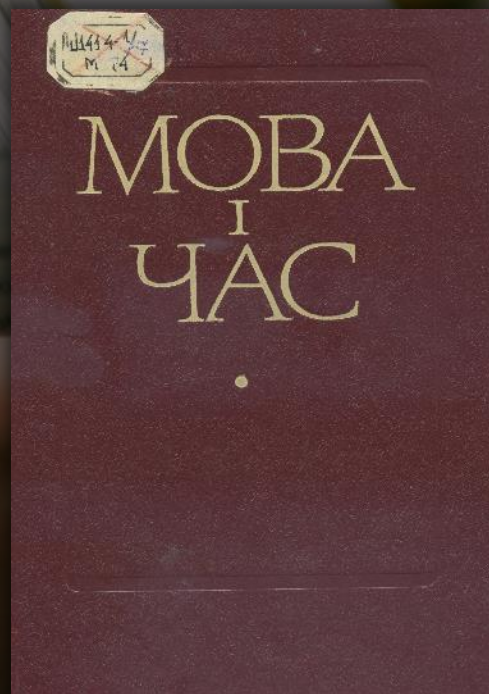
Білодід N 1479

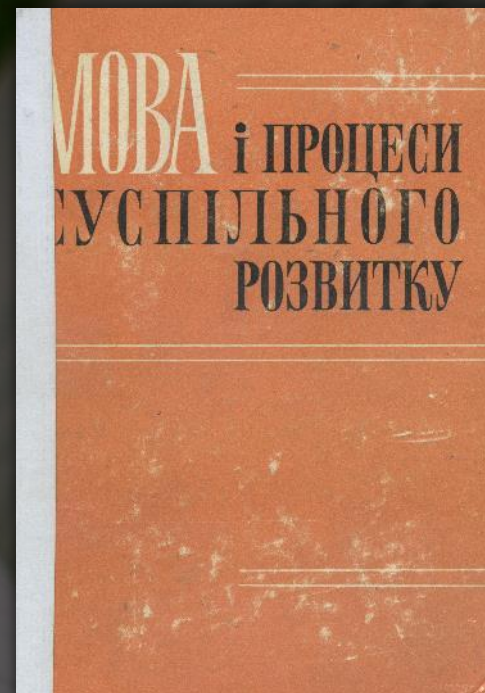
Вс 41191

Ba 302926

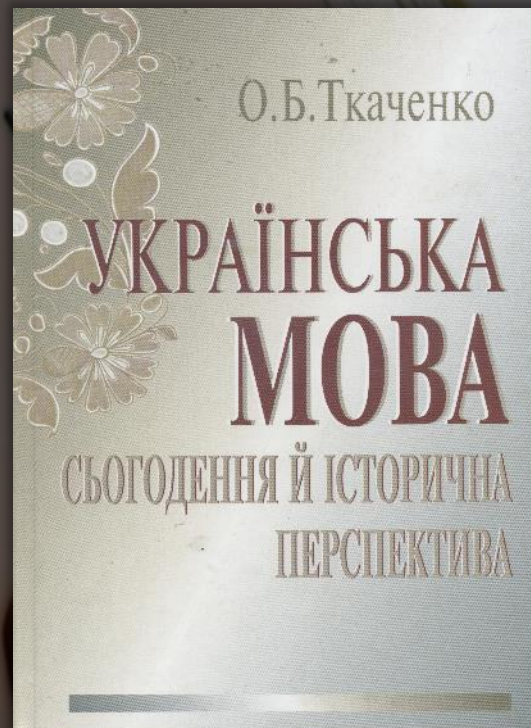
Ba 296435

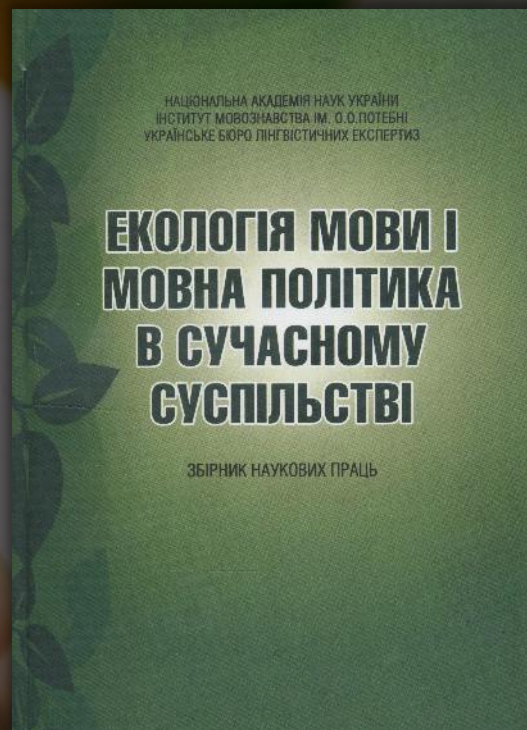
Ba 356765

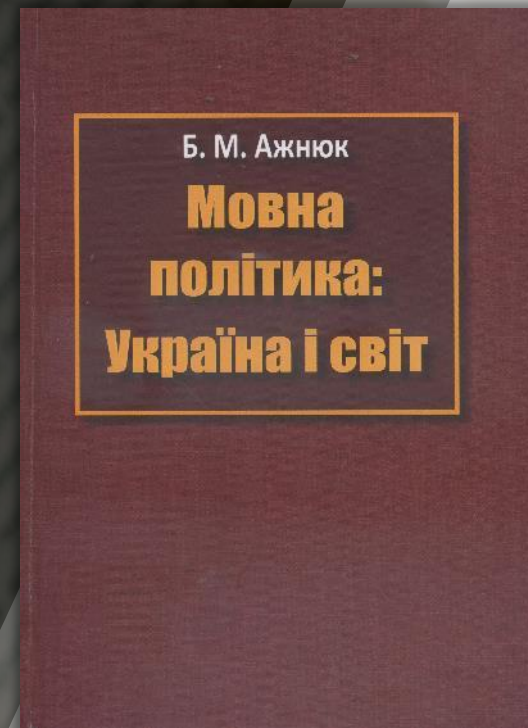
Ba 657158

Ba 788742

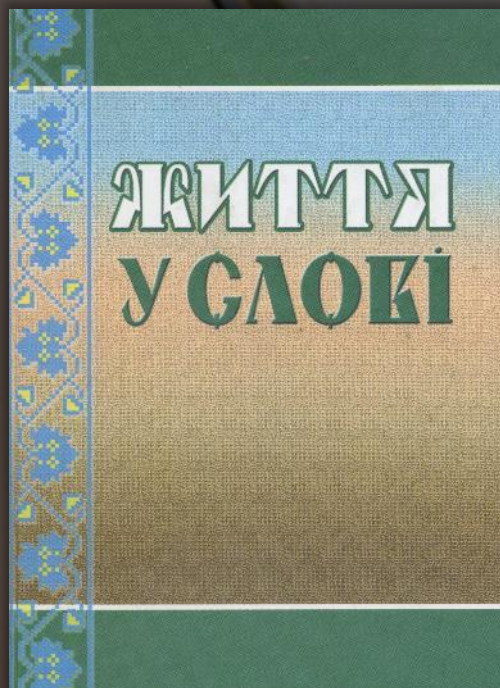

Ba 762855

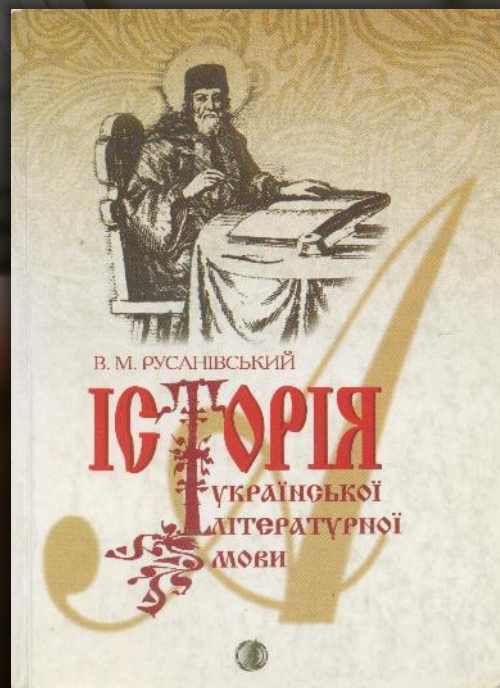

Ba 848354

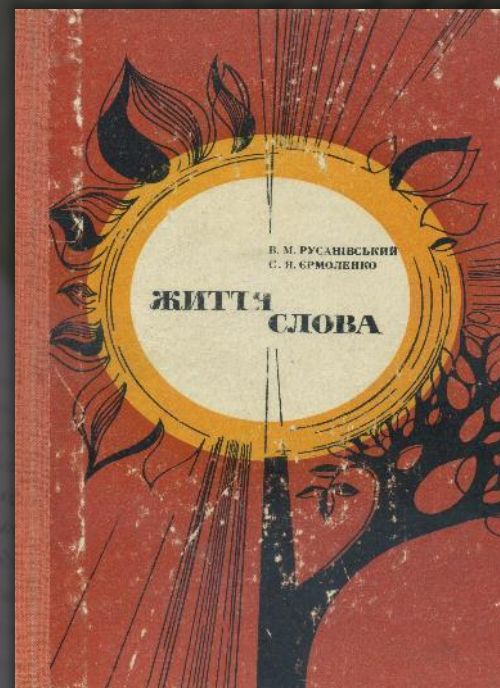
В 1981-1996 роках Інститут мовознавства очолював **Віталій Макарович Русанівський** - український науковець, академік НАН України, філолог, мовознавець-україніст, викладач і славіст, автор близько 350 праць із проблем сучасної української мови і історії. Як україніст Русанівський досліджував проблеми граматики, історії української мови, теорії мовознавства, термінознавства, кодифікації літературного стандарту й правопису, лексикографії, стилістики, міжслов'янських мовних і культурних взаємин; підготував до друку й опублікував низку пам'яток української мови; створив посібники з української мови для середньої школи та історії української культури; автор популярних мовознавчих видань про українську мову, її історію та сучасне функціонування; як славіст організаційно сприяв розвитку славістики в Україні.

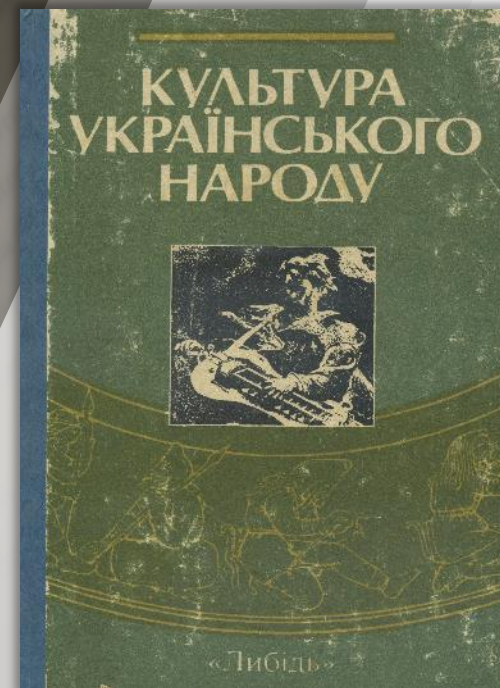
Ba 742325

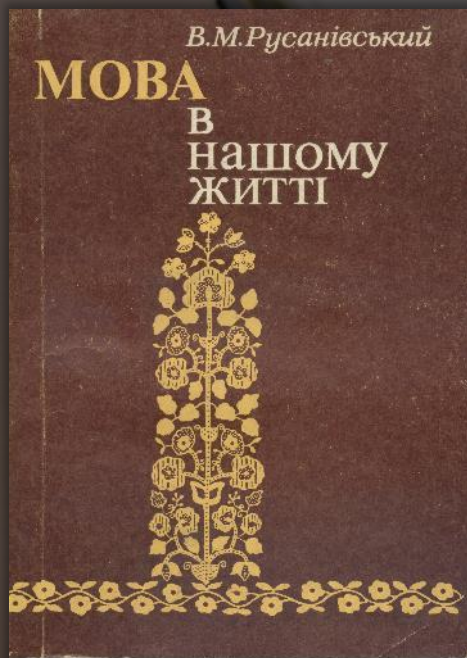
Ba 636235

Ba 310613

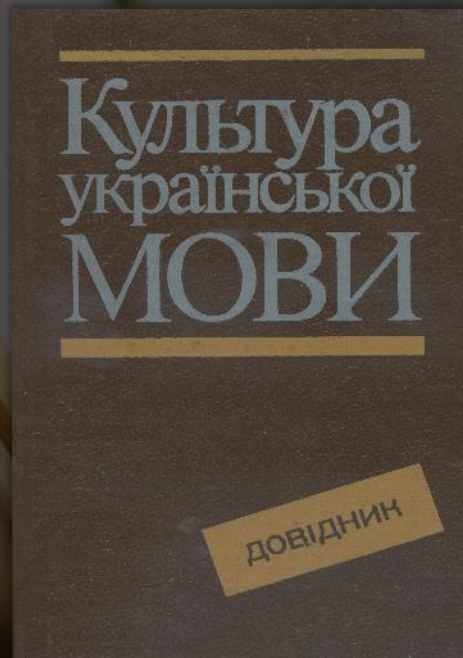
Ba 557939

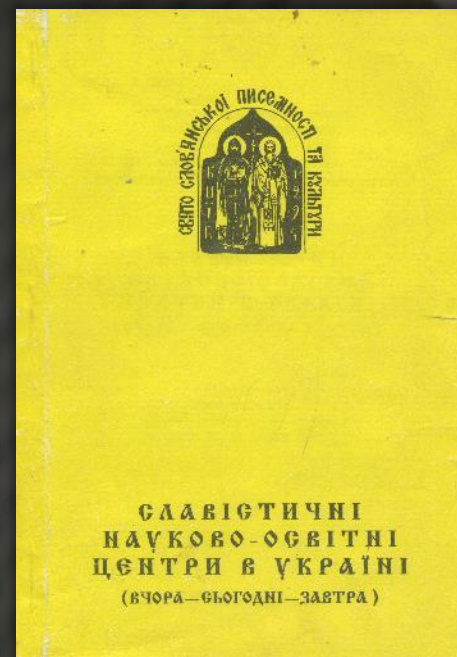
Ba 500653

Ао 237187

Ba 517194

Ba 563388

Ba 655082

Використано матеріали:

<https://uk.wikipedia.org>

<http://www.inmo.org.ua>

<http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf>

https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/12lesko_etika_ta_psihologiya_dilovih_vidnosin/p6.html

<https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2015/2/25.pdf>

http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/documentoznav/Dilove_spilkuvannia_Panteluk2011.pdf

<https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/09/Лекція-6-.pdf>

<https://resource.history.org.ua>

Книжкова виставка підготовлена Відділом соціокультурної діяльності

Всі права захищені © ВСКД НБУВ
провідний бібліотекар Білецька Л. Д.